

1808 m
Korošci
PD Celje - MATICA

1340 m
KLOPNI VRH
LORENC NA POHORJU

Slovenska planinska pot
2401 m
Dom Planika pod Triglavom
PD GORJE

1000 m planin. transverz.
Bolnica Franja
600 m
PD CERKNO

425 m
GRAD SVETOSPERSKI
B.D. LITJA

Slov. plan. transverzala
KOČA NA LOKI POD RADUHO
1520 m
*
PD LUČE

KROŽNA POT
VELIKA RUDNICA
686 m
ŠTAVJERSKO-ZAGORSKA

KUM
1220 m

Koča na Grmadi
620 m

30 LET SKUPNIH POTI

1008 m
SIVKA

Pečice
421 m
POBOTEH KOZJANSKI

Zgornja planinska pot
BOHOR
1023 m
Slovenska planinska pot

1996-2026

Planinsko društvo
Šmarje pri Jelšah

KOČA NA GRMADI
1462 m

1242 m
JAVORNIK

682 m
SEVNA
- Šentjur

1128 m
SPICASTI VRH

568 m
RIFNIK
PD - Šentjur

Slovenska planinska pot
1156 m
Pimatova koča na Javorniku
PD JAVORNIK - CRNI VRH

KROŽNA POT
OLIMJE
ŠTAVJERSKO-ZAGORSKA

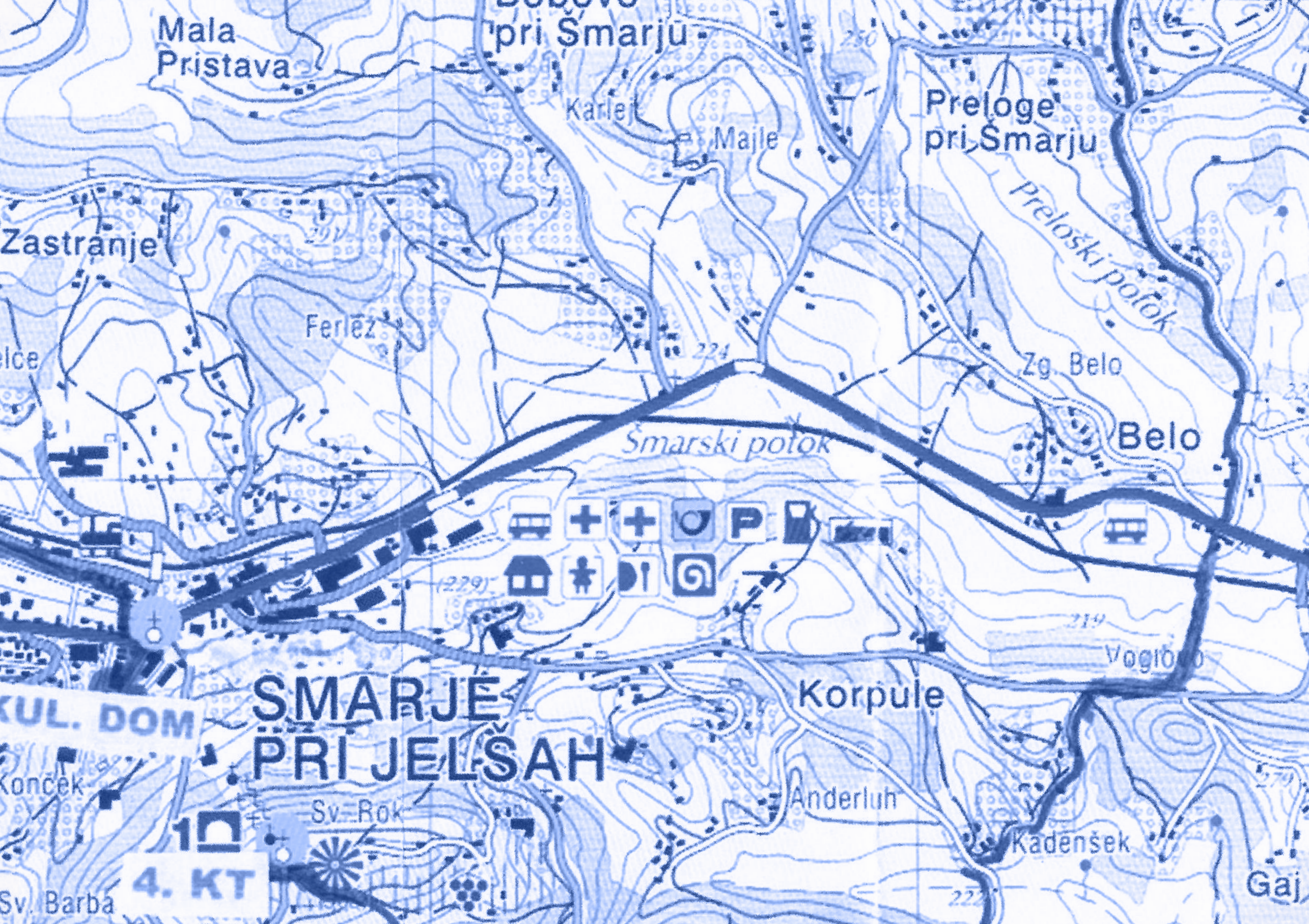
947 m
LISCA

Slovenska planinska pot
1507 m
Ribniška koča
PD PALOMA SLADKI VRH

2193 m
na STOLU
PRESERNOVA KOČA

Slovenska planinska transverzala
PLANINSKO DRUŠTVO
MEŽICA
BOHATU

PLANINSKA POT
TERINE

Mala Pristava

Bobovo pri Smarju

Karlejk

Majle

Preloge pri Smarju

Zastranje

Ferlěz

Preloški potok

Zg. Belo

Belo

Smarski potok

(279)

219

Vogrsko

KUL. DOM

SMARJE
PRI JELSAH

Korpule

Konček

Sv. Rok

Anderluh

Kadensek

Sv. Barba

4. KT

222

Gaj

30 LET SKUPNIH POTI

1996–2026

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah
Šmarje pri Jelšah, 2026

KAZALO VSEBINE

Uvodne besede

10

Pogled v preteklost

19

Zgodovinski oris razvoja
organiziranega planinstva

20

Zgodovinski razvoj Planinskega
društva Šmarje pri Jelšah

24

Pobuda in ustanovitev planinskega
društva v Šmarju pri Jelšah

26

Prvo desetletje 1996–2005

30

Drugo desetletje 2006–2015

42

Tretje desetletje 2016–2025

70

Dejavnost društva danes

89

Odseki Planinskega društva
Šmarje pri Jelšah

90

Pohodna dejavnost danes

98

Mednarodne ture

102

Dolomiti, svet belih gora in zelenih trav

102

Korzika - malo drugačna zgodba

106

Sodelovanje z zavodi in društvi

110

Planinska bralna značka
»Beremo in hodimo v gore«

112

KAZALO VSEBINE

Študijski krožki

115

Posebni projekti in dosežki

Planinske poti Planinskega društva
Šmarje pri Jelšah

117

Po gričih okoli Šmarja

118

Nagrajeni člani Planinskega društva
Šmarje pri Jelšah

124

Ljudje društva

127

Galerija predsednikov skozi čas

128

Kratki portreti aktivnih
članov danes

132

Foto zgodbe in anekdote

»Planinske prigode« - smešne ali ganljive
zgodbe s pohodov

139

Pogled naprej

145

Poslanstvo, vrednote in vizija društva

146

Predsedniki, člani upravnega odbora in člani

148

Seznam predsednikov in članov
upravnega odbora skozi leta

150

Seznam članov od leta 1996

153

Cvetka Berginc

POZDRAV

Sem se napotila v gore,
kamor me vleče srce.
Čevlje pohodne sem nataknila,
nekaj malice vrgla v »rukzak«,
palice pohodne sem v roke zgrabila,
najraje zavriskala bi v zrak.

Narava v tem koncu je res čudovita,
čeprav v ranem jutru še v meglice ovita.
Ko sonce jo s toplimi žarki predre,
se kapljice rose v nov dan zaiskre.
Očarana z nežno svežino vonjav
pošiljam vam lep gorski pozdrav!

Cvetka Berginc

Koraki, ki povezujejo

Mateja Žagar,
urednica zbornika

Trideset let delovanja Planinskega društva Šmarje pri Jelšah pomeni trideset let zvestobe goram, naravi in skupnosti. Pomeni številne prehojene poti, osvojene vrhove, urejene planinske steze in nešteto ur prostovoljnega dela, ki pogosto ostane skrito očem, a je temelj vsake uspešne zgodbe.

Jubilejni zbornik, ki je pred vami, je nastal kot poklon tej poti. V njem so zbrane zgodbe, spomini, fotografije in zapisi, ki pričajo o predanosti predsednikov, članov, vodnikov, markacistov in vseh, ki so v treh desetletjih soustvarjali delovanje društva. Vsaka generacija je dodala svoj korak, svoj pečat in svoj pogled na skupno pot.

Ob pripravi tega zbornika so se iz zbranih zapisov, fotografij in pričevanj izrisale številne zgodbe: zgodbe o vztrajnosti, sodelovanju, prijateljstvu in spoštovanju do narave. Razkrila se je bogata in raznolika dejavnost društva – od organiziranih pohodov in izobraževanj, do skrbi za planinske poti ter vzgoje mladih v spoštovanju do narave in gorniške etike. Posebej dragocena pa je rdeča nit povezovanja med ljudmi, med generacijami ter med človekom in gorskim svetom.

Ta zbornik ni le kronološki pregled dogodkov, je dokument časa in ljudi, je pričevanje o tem, kako močno lahko skupna vizija in prostovoljna energija zaznamujeta lokalno okolje in ustvarita trdno skupnost.

Naj bo ta jubilej priložnost za ponos na prehojeno pot in hkrati spodbuda za prihodnje korake. Gore ostajajo in z njimi priložnosti za nova doživetja, nova sodelovanja in nove zgodbe.

Iskrene čestitke ob 30. obletnici delovanja.

Svet, ki spreminja poglede

Slavica Javornik,
predsednica društva

Hribi, ta čudoviti svet neprecenljivih vrednot, vreden obiska in občudovanja, svet, kjer lahko razmišljaš o vrednoti življenja sam, obdan z neskončno mistiko. Svet previsnih skal, skalnih skokov, naravnih prehodov, krhkih kamnin, nedostopnega sveta, mehkih travnatih območij, slapov, vodnih izvirov, planinskega cvetja, živalskega sveta in drugih vrednot, danih človeku, da v njih uživa in se ima lepo. Hribi in vse, kar jim dodatno dodaja enkratnost, so naravna dediščina, ki jo je narava skozi milijone let oblikovala in preoblikovala v lepote, da jih lahko danes občudujemo.

Moj prvi stik s hribi je bil pohod na Boč in nato na Resevno. Nad pohodom nisem bila najbolj navdušena, saj nisem v pohodu našla nič zanimivega. Po nekaj letih planinske suše sem se, tako kot vsi mladi takrat, s skupino odpravila na Triglav. Bili smo mladi, neizkušeni, slabi poznavalci razmer in nevarnosti v hribih, pa tudi oprema je bila bolj okorna in težka. Pot smo srečno prehodili, a bolečine v nogah niso minile niti po hladni kopeli v potoku Savica.

Zaradi posledic prvega zahtevnega vzpona nisem obupala, želja po obiskovanju gora je ponovno vzniknila in želela sem si, da tudi sama začnem odkrivati ta čudoviti svet. V hribe sem šla tudi ob neugodnem vremenu, slabši fizični pripravljenosti, ampak spomini na vse pripetljaje so nepozabni in lepi. Sčasoma obiski domačih hribov niso bili dovolj, zato me je pot zanesla tudi v tuja gorstva. Z leti se je strast za obisk gora vedno bolj zagrizla v moj vsakdan. Obisk hribov me sprosti, napolni z energijo in kljub kakšni bolečini je počutje neverjetno pozitivno, napolni me z energijo.

V meglenem dnevu oktobra 2024 sva se z Matejo vračali z

Velebita in takrat sem dobila povabilo za vodenje društva. Odločitev je bila težka, kar dolgo sem razmišljala. Po večkratnem prigovarjanju sem nekaj časa pred volitvami le sprejela odločitev in na volilnem občnem zboru februarja 2025 postala predsednica društva.

Sedaj vodim društvo naprej za predhodniki, ki so pred 30 leti smelo začrtali pot društva. Zavedam se odgovornosti do društva kot skupnosti in do posameznikov v njem. Društvo temelji na vrednotah, kot so prostovoljstvo, spoštovanje do ljudi in narave, vljudnost, prijateljstvo, humanost ... Vse te vrednote naj se krepijo in poglobljajo v društvu in pri pripadnikih te lepe skupnosti. Želja je, da društvo ostane prepoznavno dlje od Šmarja pri Jelšah, da krepí poznanstva in druženja med ljudmi, skrbi za uresničevanje nalog, ki si jih je dolgoročno začrtalo.

Društvo bo ostalo kot skupina somišljenikov, ki spoštuje in občuduje naravo in vse lepo le, če bo prisluhnilo ljudem, saj so danes kot obiskovalci gora veliko bolj zahtevni, samoiniciativni in si želijo biti enakovredni pri odločanju in kreiranju delovanja društva ter zadovoljstvu posameznikov, ki tvorijo društvo kot skupnost.

Vsi skupaj, kot družčina, se moramo zavedati, da smo pohodniki le obiskovalci tega lepega sveta in s skupnimi močmi lahko ta druženja naredimo lepša, bolj ustvarjalna, v zadovoljstvo skupine in posameznikov.

Društvu v prihodnje želim prijetna druženja članov na planinskih poteh. Planinska druženja naj vam bodo lep spomin na trenutke, preživete v naravi in z ljudmi, ki so z vami delili veselje, prijaznost, pomoč, spoštovanje in tudi bolečino.

V hribih nam je vedno lepo!

Srečno na poteh, ki povezujejo generacije

Matija Čakš, dr. vet. med., spec. bujatrike, župan Občine Šmarje pri Jelšah

Pohodništvo in gornišstvo nista le šport ali pristočasna dejavnost, ampak sta način življenja, ki povezuje generacije. V planinskih društvih se srečujejo otroci, starši in stari starši, vsi združeni v istem cilju: v mirnem, spoštljivem odnosu do narave, do sebe in drug do drugega. Skrb za zdravje in skrb za okolje se na planinskih poteh zlijeta v eno samo poslanstvo, ki ima danes toliko večjo vrednost.

Občina Šmarje pri Jelšah z veseljem in ponosom podpira vaše delo – od sofinanciranja programa vašega dela, izobraževanj in usposabljanj članov na različnih področjih, dejavnosti varstva okolja, markiranja poti, zagotavljanja varnih in kakovostnih planinskih vodenj. Vaše društvo pomembno prispeva k prepoznavnosti našega kraja, h kakovosti bivanja in k utrjevanju vrednot, ki jih želimo ohranjati tudi za prihodnje rodove.

Ob 30. obletnici delovanja Planinskega društva Šmarje pri Jelšah vam iskreno čestitam za vse prehojene poti, osvojene vrhove in neštete trenutke, ki ste jih v teh letih ustvarjali v duhu planinstva, prijateljstva in ljubezni do narave.

Ob tej pomembni obletnici vam želim predvsem veliko varnih in lahkih korakov, obilo novih doživetij in še naprej tako srčno predanost pohodništvu in planinstvu. Naj vam še naprej uspeva navduševati vse generacije ter širiti in krepiti spoštovanje do narave in ljudi, ki jo z vami odkrivajo.

Iskrene čestitke ob jubileju in srečno na vseh prihodnjih poteh.

Uvodna misel – pomen jubileja

Dr. Peter Mikša

Ko govorimo o planinstvu, ne govorimo le o gorah, temveč predvsem o ljudeh in o odnosu, ki se skozi čas oblikuje med njimi in prostorom. Gre za odnos, ki ne nastane naključno, temveč se gradi postopoma skozi ponavljajoče se poti, izkušnje in odločitve, zaradi katerih se vedno znova vračamo v nam ljubi gorski svet. Tja hodimo iz različnih razlogov: zaradi gibanja, druženja, tišine, razgleda ali preprostega umika iz vsakdanjega ritma, a ne glede na te razloge, se tja ne vračamo po naključju. Odnos do vzpetega sveta se ne oblikuje sam od sebe. Ne nastane čez noč in se ne ohranja brez truda, temveč je vedno rezultat izkušenj, ponavljanja in zgledov. Nekdo nas prvič povabi, pokaže pot in razloži, kako se gibati v gorah in kako jih spoštovati. Prav v tem prostoru imajo planinska društva ključno vlogo, saj posameznikov odnos do gora povezujejo v skupnost ter začetni entuziazem prevajajo v nekaj trajnejšega in organiziranega.

Planinska društva niso zgolj organizatorji pohodov in izletov. Njihovo bistvo je v skupnem delovanju, v pripravljenosti ljudi, da svoj čas in izkušnje delijo z drugimi, ter v postopnem prenosu znanja, ki se oblikuje na skupnih poteh. Zato imajo planinska društva v lokalnem okolju posebno težo. Jubileji so trenutki, ko se velja zavestno ustaviti. Ne zgolj zato, da bi se ozirali nazaj in naštevati leta delovanja, temveč da bi razmislili o pomenu trajanja. Trideset let delovanja planinskega društva pomeni, da začetni zagon ni ugasnil, da entuziazem ni ostal zaprt v krogu ustanoviteljev in da se je ideja skozi čas prilagajala spremembam in novim razmeram. Pomeni tudi, da se je društvo ukoreninilo v lokalnem prostoru in postalo del skupne dediščine kraja.

Vsako društvo ima svoj začetek. Vedno se začne z idejo, pogovorom in pobudo posameznikov, ki so verjeli, da se splača stopiti skupaj in nekaj zgraditi. A šele čas pokaže, ali ima takšna pobuda dovolj notranje moči, da preraste začetni krog in postane skupna zgodba. Jubilej nam pokaže, da planinsko društvo ni ostalo pri začetni ideji, temveč je z leti postalo del vsakdanjega dogajanja v kraju, kjer se je ohranjalo in razvijalo skozi konkretno delo in skupne poti. Ob tej obletnici se zato ne oziramo le nazaj, temveč tudi naprej. Če je trideset let dokaz vztrajnosti, naj bo tudi spodbuda za prihodnost. Naj ostane entuziazem živ, naj se ohrani odprtost do novih idej in generacij, predvsem pa naj ostane tista pripravljenost, zaradi katere se vedno znova odpravimo na pot – v gore in med ljudi.

Naj bodo prihodnja leta zaznamovana z delom, ki daje smisel skupnim potem, in z razumevanjem, da se odnos do gora in skupnosti gradi počasi in vztrajno. Srečno in pogumno naprej.

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah – povezani z naravo in ljudmi

Manja Rajh, predsednica Savinjskega meddruštvenega odbora planinskih društev

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah že tri desetletja pomembno prispeva k razvoju planinstva, pohodništva in skrbi za naravo v kraju in širši okolici. Društvo združuje ljubitelje gora, hoje in druženja, ki jih povezujeta spoštovanje do narave ter želja po aktivnem in zdravem načinu življenja. Člani društva skozi vse leto organizirajo številne pohode in izlete, namenjene vsem generacijam, od najmlajših do starejših. Poleg pohodov društvo skrbi tudi za vzdrževanje poti in markacij na domačem območju, s čimer prispeva k večji varnosti in urejenosti poti za vse obiskovalce.

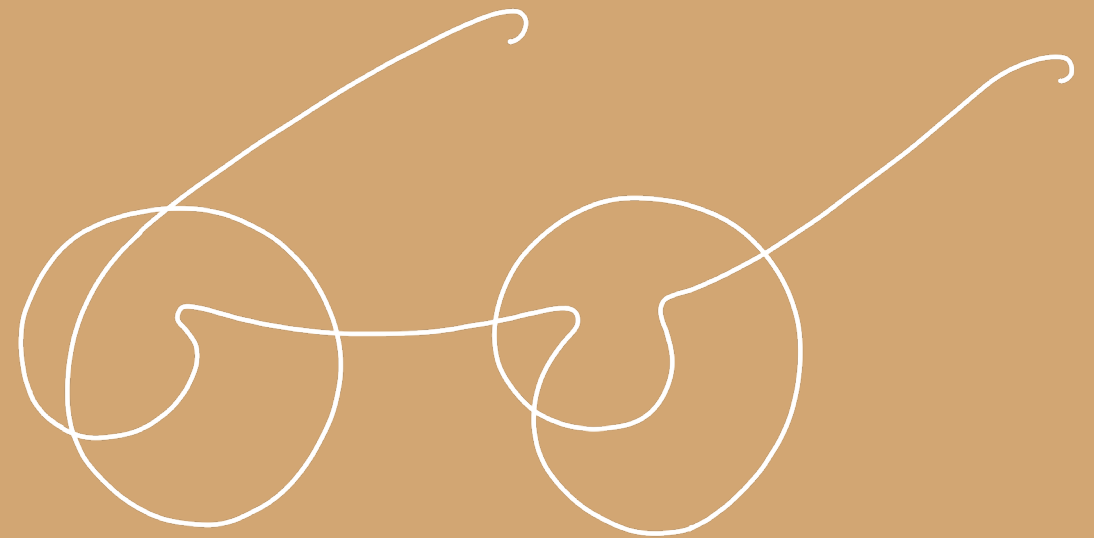
Planinsko društvo redno sodeluje z drugimi društvi in organizacijami v kraju, s čimer bogati družabno življenje in krepi povezanost skupnosti. S prostovoljnim delom in zavzetostjo člani pomembno prispevajo k prepoznavnosti Šmarja pri Jelšah kot kraja, kjer imajo narava, gibanje in medsebojno sodelovanje posebno mesto.

Društvo ostaja odprto za vse, ki si želijo gibanja v naravi, novih doživetij in seveda prijetnega druženja.

Ob 30. rojstnem dnevu v imenu članic meddruštvenega odbora iskreno čestitam.

Pogled v preteklost

Zgodovinski oris razvoja organiziranega planinstva

Dr. Peter Mikša

Razvoj organiziranega planinstva na Slovenskem je povezan z družbenimi in kulturnimi spremembami druge polovice 19. stoletja. V tem obdobju so gore postopoma izgubljale pomen izključno gospodarskega ali prometnega prostora ter se uveljavljale kot območje prostega časa, raziskovanja in simbolnih pomenov. Med izobraženimi krogi in prebivalstvom je naraščalo zanimanje za obiskovanje gorskega sveta. Sčasoma je to privedlo do potrebe po urejenih in trajnih oblikah delovanja, ki bi povezovale posamezne pobude.

Leta 1893 je bilo v Ljubljani ustanovljeno Slovensko planinsko društvo, ki je postavilo temelje organiziranega planinstva pri nas. Društvo je razvilo mrežo podružnic, planinskih poti in koč ter omogočilo, da se je planinstvo razširilo iz ožjega kroga pobudnikov na širše prebivalstvo. Že ob prelomu v 20. stoletje je postalo pomemben del kulturnega in družabnega življenja, pri čemer se je močno opiralo na prostovoljno delo in lokalne pobude. Planinstvo ni imelo zgolj prostočasne razsežnosti, temveč je bilo vpeto tudi v narodnoobrambne in identitetne procese. V gorah so se ti procesi izražali kot boj za prostor, jezik in simbolni pomen. Tekmovanje z nemškimi planinskimi organizacijami je dodatno spodbudilo ustanavljanje podružnic. Triglav se je v tem času oblikoval kot osrednji simbol slovenskega planinstva in narodne identitete, kar je Jakob Aljaž leta 1895 s postavitvijo stolpa tudi materialno utrdil.

Ta kontekst pojasnjuje, zakaj je bila ena temeljnih značilnosti slovenskega planinstva izrazita lokalna razvejanost. Podružnice in kasneje samostojna planinska društva so nastajala v različnih krajih. Posamezniki so prepoznali, da se planinska dejavnost dolgoročno lahko razvija le kot organizirana in prostovoljska dejavnost, tesno povezana z bližnjim gorskim ali hribovitim zaledjem. Obiskovanje gora se je v številnih okoljih vključilo v ritem vsakdanjega življenja – predvsem v obliki rednih izletov, pohodov in društvenega druženja. Posebno mesto ima tudi podružnica Slovenskega planinskega društva v Rogaški Slatini, ustanovljena leta 1920. Do druge svetovne vojne je predstavljala osrednje organizacijsko jedro planinstva v prostoru pod Bočem in Donačko goro ter v obsoteljski pokrajini. Preko njenega delovanja so se v organizirano planinstvo vključevali tudi prebivalci okoliških krajev, med njimi Šmarja pri Jelšah.

Takšna lokalna razvejanost se je ohranila tudi po drugi svetovni vojni, ko je bila ustanovljena Planinska zveza Slovenije, ki je nadaljevala tradicijo množičnega planinskega društvenega življenja. V tem prostoru se je planinska dejavnost razvijala v nekoliko drugačnih okoliščinah kot v izrazito alpskih območjih, vendar je bila prav tako trdno zasidrana v lokalnem okolju. Tukajšnji hribovi so služili predvsem redni hoji in gibanju v prostoru, hkrati pa so omogočali postopno spoznavanje in vključevanje v alpski svet.

Po drugi svetovni vojni se je organizirano planinsko delovanje v tem prostoru ohranjalo in razvijalo predvsem prek Planinskega društva Poljčane. V njegovem okviru so delovali tudi planinci iz Rogaške Slatine in okoliških krajev. Iz te dejavnosti je kasneje ponovno zraslo planinsko društvo v Rogaški Slatini, ki je nadaljevalo tradicijo in povezovalo planince celotnega območja. Za številne posameznike iz Šmarja pri Jelšah in okolice je bilo sodelovanje v teh krogih prvi neposredni stik z organizirano obliko planinstva – bodisi prek pohodov bodisi v okviru sekcije šmarskih planincev, ki je delovala znotraj Planinskega društva Vrelec Rogaška Slatina. Prav te izkušnje so omogočile prenos znanja, organizacijskih praks in zavest o pomenu lastnega društva.

Sredi devetdesetih let so bile tako ustvarjene razmere, v katerih je pobuda za ustanovitev lastnega planinskega društva v Šmarju pri Jelšah lahko dozorela. Temeljila je na daljšem obdobju vključenosti v planinsko življenje regije, prostovoljskem delu in izkušnjah, pridobljenih v obstoječih društvih.

Šmarski zdravnik dr. Viktor Lorger (stoji ob stolpu na desni)
z ženo Vido (sedi tretja z leve) in prijatelji, ok. 1934

Zasebni arhiv: Gusta Grobin

Zgodovinski razvoj Planinskega društva Šmarje pri Jelšah

Zbrali Slavica Javornik in Mateja Grat

Pohod na Golico, maj 1996

Časovna nit »Naša zgodovina v 10 mejnikih«

1996

Ustanovitev Planinskega društva
Šmarje pri Jelšah

1998

Prvi pohod po občini
»Pohod po gričih okoli Šmarja«

2000

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah
prejme občinsko denarno nagrado

2002

Izobraževanje zaključita prva vodnika
Ivan Strašek in Zvonko Krobat

2003

Prvi pohod v tujino na Dobrač v Avstriji

2006

Razvitje društvenega prapora

2009

Začetek planinskih večerov

2011

Izobraževanje končata prva markacista
Slavko Lorger in Ivan Pecko

2011

Izobraževanje konča prvi varuh
gorske narave Jože Lipuš

2024

Začetek bralne značke
»Beremo in hodimo v gore«

Pobuda in ustanovitev planinskega društva v Šmarju pri Jelšah

Nekaj šmarskih zanesenjakov, ki so v svojih glavah razmišljali napredno, je odšlo s skupino učencev osnovne šole Šmarje pri Jelšah na Boč. In tu je Stanko Šket izrekel besede, ki so dejansko postale resničnost: »Kaj če bi še v Šmarju ustanovili svoje planinsko društvo?«

Zanesenjaki, ki so besede vzeli za realne, so se začeli povezovati, iskali so informacije in ustanovili iniciativni odbor, ki je na pobudo Športnega društva Šmarje pri Jelšah sklical prvi sestanek 22. novembra 1995, na katerem so razpravljali o ustanovitvi planinskega društva v Šmarju pri Jelšah. Pobuda je bila podprta tudi s strani ljubiteljev planinstva, ki so se udeleževali planinskih pohodov s Planinskim društvom Vrelec Rogaška Slatina v okviru sekcije šmarskih planincev. Gonilna sila za ustanovitev samostojnega planinskega društva so bili Stanko Šket, Jaka Rihtarič in Adolf Marš.

V iniciativnem odboru so bili: Darko Bizjak, Stanko Šket, Jožica Gajšek, Dragica Kramperšek, Marta in Anton Vahčič, Mitja Pajk, Branko Andrenšek, Adolf Marš, Matija Bizjak, Vojko Božič in predsednik iniciativnega odbora Jaka Rihtarič.

Cilj ustanovitve društva v Šmarju pri Jelšah je bil ponuditi širšemu krogu ljubiteljev planinstva možnost včlanitve v dejavnost in nadaljevanja dela z mladimi na osnovni šoli. Za sestavo osnutka programa je bil zadolžen Jaka Rihtarič. S programom so si člani iniciativnega odbora zadali nalogo, da pridobijo domačine, ki so člani društva Vrelec Rogaška Slatina, Planinskega društva Podčetrtek, celjskih planinskih društev in drugih. Vsi člani iniciativnega odbora so dobili nalogo, da pripravijo predloge za vodstvo in organe Planinskega društva Šmarje pri Jelšah ter da še v tem letu ustanovijo samostojno društvo.

Leta 1996 se je zbralo 32 ljubiteljev narave in privržencev planinstva, ki so na ustanovnem občnem zboru 9. aprila 1996 ustanovili Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah. Sedež društva je

bil v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah, sprejeta so bila prva pravila Planinskega društva Šmarje pri Jelšah. Prvo leto je bilo v društvo včlanjenih 75 članov, v letu 1997 se je včlanilo 40 mladih iz osnovne šole Šmarje pri Jelšah, katerih mentorica je bila Jožica Gajšek. Za predsednika društva je bil izvoljen Darko Bizjak, podpredsednik je postal Anton Vahčič, tajnik Marjan Šarlah, člani upravnega odbora pa: Stanko Šket, Branko Andrenšek, Jožica Gajšek, Dragica Kramperšek. Društvo je izvolilo tudi nadzorni odbor v sestavi: Adolf Marš, Mitja Pajk in Jaka Rihtarič ter častno razsodišče, v katerem so bili: Robert Preininger, Marta Vahčič in Zofija Čakš.

Novoustanovljeno društvo se je 7. junija 1996 na Upravni enoti Šmarje pri Jelšah registriralo v register društev, vendar je registracija zaradi pravno neurejenih dokumentov potekala kar nekaj časa. Sledil je vpis v Planinsko zvezo Slovenije in sprejem v Meddruštveni odbor Savinjske.

Že konec aprila je upravni odbor društva zasedal ter sprejel načrt dela in sodelovanja med posameznimi organi društva. V načrtu so si zadali preusmeritev vpisanih članov iz drugih društev v domače društvo, strokovno izobraževanje vodnikov, animatorjev in drugih. Prvi kandidat, ki je bil poslan na izobraževanje, je bil Alojz Stoklas.

Smelo so načrtovali pohode; prvi pohod je bil organiziran na Boč, drugi v maju med cvetoče narcise na Golico, za avgust je bil načrtovan naskok na Triglav. Vmes še obisk Mrzlice, vzpon na Peco, orientacijski pohod okoli Šmarja pri Jelšah, po Levstikovi poti od Litije do Čateža in zaključno srečanje s pohodom ob zaključku leta. Za pomoč pri vodenju pohodov so se dogovorili s sosednjimi društvi, ki so že imela strokovni kader. Želje članov so se seštevale in že prvo leto po ustanovitvi društva je bilo organiziranih več pohodov, kot so si jih zadali v prvotnem planu. Žal vzpon na Triglav zaradi premalo prijav ni bil izveden. V društvu so za vsak mesec sproti načrtovali pohode v hribe, saj je bila želja upravnega odbora, da privabijo čim večje število udeležencev, posebej mladih. Po izvedbi so vse pohode tudi analizirali.

Pohod na Golico, maj 1996

Golica. Na fotografiji so Breda in Darko Bizjak ter Marta Vahčič, 1996

Pohod na Raduho, 1996

Pohod na Raduho, 1996

Prvo desetletje 1996–2005

Prvo leto delovanja so člani intenzivno delali in smelo zrlili v prihodnost. V mislih so imeli trasiranje vezne poti po gričih okoli Šmarja pri Jelšah z namenom približati lepote in naravo širši javnosti.

Začelo se je drugo leto delovanja društva z novim, precej obširnim programom. Na predlog upravnega odbora so začeli razmišljati o dveh šmarskih krožnih poteh, ki bi povezale griče in vasi šmarskega okoliša in širše, z možnostjo eno- oziroma dvodnevne različice. Društvo še vedno ni imelo usposobljenega kadra za vodenje izletov, zato so načrtovali koga poslati na izobraževanje. Želje upravnega odbora društva so se več ali manj uresničevale glede na izbiro ponujenih planinskih izletov.

Mlado društvo se je od ustanovitve naprej soočalo s finančnimi težavami. Denarja od članarin ni bilo dovolj, saj je bilo treba za potrebe društva nujno kupiti strokovno literaturo, opremo za zahtevne poti in izobraziti strokovno osebje za vodenje pohodnih tur. Občina je društvu stala ob strani in mu pomagala s sredstvi. Zahvala gre takratnemu županu Občine Šmarje pri Jelšah Jožetu Čakšu, ki je v društvu videl močno povezavo ljudi z naravo.

Dve leti po ustanovitvi društva so bile po pravilniku izvedene volitve v nov upravni in nadzorni odbor ter častno razsodišče. Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen Darko Bizjak, za tajnico društva je bila imenovana Mira Čakš, blagajničarka je postala Jožica Čokl. V nov upravni odbor so bili potrjeni še člani: Anton Vahčič, Alojz Stoklas, Matjaž Libnik, Anica Deželak, Jožica Gajšek in Franc Drobne.

Jaka Rihtarič je na občnem zboru društva 30. januarja 1998 dal predlog o možnem trasiranju pohodne poti okoli Šmarja. Njegove pobude so segale še dlje izven območja občine z namenom povezav z ostalimi občinami in kraji, kot sta Rogaška Slatina in Šentjur. Pobudo so pozitivno sprejeli tako člani društva kot župan in prisotni člani meddruštvenega odbora.

Priprave so se nadaljevale in delo je potekalo po načrtu. Trasa poti je bila izdelana v papirni obliki in prvi pohod je bil organiziran

28. junija 1998 pod imenom »Pohod po gričih okoli Šmarja.« Umeščanje poti v naravo je bil velik zalogaj, zato se je zadeva prevesila v naslednje leto, ko so načrtovali dokončno markiranje poti, izdelavo žigov in knjižic za potrjevanje žigov. Iz zapiskov je razvidno, da sta leta 1999 zakonca Danica in Vlado Amič lastnoročno markirala to pot s pomočjo Dragice Kramperšek, ki je uredila formalnosti na terenu. Za pot sta zakonca Amič skrbela več let.

Zaradi bolezni na občnem zboru 31. marca 2000 odstopi dotedanji predsednik Darko Bizjak z izjavo: »Premaknili smo voz, zdaj ga je treba vzdrževati v zelenem gibanju.« Za novega predsednika je bil izvoljen Franc Drobne. V društvu so se zavedali, da je za razvoj društva in vključevanje mladih pomemben izobražen kader, zato so na izobraževanje za mentorja mladih planincev poslali Klavdijo Dimec in Zvonka Krobata. Kasneje Klavdija Dimec opravi še izobraževanje za orientacijo.

V letu 2002 se društvu podeli status društva, ki deluje v javnem interesu na področju športa za obdobje petih let.

Pohod po gričih okoli Šmarja, 2000

2000 Snežnik, 20.4.2002

Triglavska jezera, 13.7.2002

Lanževica, 18.8.2002

Prvič v tujino. Dobrač, 12.7.2003

Storžič, 26.7.2003

Mangart, 3.8.2003

Prisojnik, 27.8.2003

Društvo vse od nastanka ni imelo društvenih prostorov. Upravni odbor društva se je sestajal v prostorih krajevne skupnosti, v sejni sobi centra za socialno delo in drugje. Občni zbori so potekali v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah, ki je bila v začetku delovanja društva številčno vključena v društvo zaradi množice mladih planincev. Leta 2003 občina društvu dodeli prostore za delovanje na Aškerčevem trgu 24, šele leta 2006 pa spremeni naslov iz Vegove ulice 6 na naslov Aškerčev trg 24, kjer je še danes sedež društva.

Vodenje lažjih pohodov so v začetnem obdobju prevzeli bolj izkušeni planinci društva, na organiziranih pohodih organizatorji iz drugih planinskih društev, zahtevnejše pohode v visokogorje pa gostujoči vodniki (Ivan Šalamon, Jože Kodre, Florjan Nunčič). V sodelovanju z Lovsko družino Šmarje so se izvajali lovski pohodi po okolici Šmarja (2000–2008).

Prvi aktivni vodniki so se izšolali leta 2002 (Ivan Strašek in Zvonko Krobat), leta 2003 (Mateja Grat) in 2004 (Ana Založnik). Znanje o varni hoji so prenašali na člane na izletih in organiziranih predavanjih. Leta 2003 je v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah gorski vodnik Jože Kodre predaval o varni hoji v gore in opremi planincev. Leta 2005 je bila za člane društva na Okrešlju izvedena šola varne hoje v zimskih razmerah pod mentorstvom Jožeta Kodreta in Elča Prezlja. Izobraževanje iz vsebin planinske šole smo obnovili januarja 2006 (Jože Kodre) v šmarski osnovni šoli.

Vodniki so poskrbeli za varnost na zahtevnih pohodih v visokogorju in člane naučili pravilne tehnike hoje. Tako smo po zavarovani zelo zahtevni poti osvojili vrhove Pece (2002), Mangarta (2003), Storžiča in Triglava (2003), se podali na Grintovec in po Hanzovi poti na Mojstrovko (2004).

Privlačni so postali tudi vrhovi čez mejo. Prvi organiziran izlet v tujino je bil na Dobrač v sosednji Avstriji (2003). Od 2005 smo

redno raziskovali zamejsko Koroško, prvi izlet je bil na Obir, že naslednje leto pa smo odšli na Pristovski Storžič (2006).

Savojske Alpe smo prvič obiskali leta 2004, pot nas je pripeljala v dolino Rochemolles v Italiji. Naš izhodiščni tabor je bila kočica Scarfiotti, od katere smo opravili vzpone na Pointe Sommeiller, 3332 m, in Gros Peyron, 3048 m. Drugačnost od domačih gora, sivi skladi, razsežnosti alpskih dolin, bogata rastišča cvetic in kolonije svizcev so nas povabile k ponovnemu obisku že leta 2005, ko smo osvojili San Michelle, 3255 m, Pierre Menue, 3506 m, in opravili dvodnevni vzpon na lepotico nad Suso, Rocciamelono, 3538 m.

Varno v gore pozimi. Okrešelj, 17.–18. 4. 2004

Mojstrovka, 7.8.2004

planinska transverzala
 ANINSKO DRUŠTVO
 MEŽICA
 ČA NA GROHATU

Triglav, 24.8.2004

Gozdnik, 12.11.2005

Jalovec, 10.9.2005

Savojske Alpe, vrh Rocciamelone, avgust 2005

Lovski pohod, pri Miklavžu, 28.5.2006

Lovski pohod, 2004

Drugo desetletje 2006–2015

Ob deseti obletnici društva smo 10. junija 2006 v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah svečano razvili prapor. Ob tem so cicibani in mladinci osnovne šole pripravili kratek kulturni program, zaslužni člani društva pa so prejeli priznanja in zahvale. Društvo je takrat že imelo izobražene lastne vodnike (Ivan Strašek, Zvonko Krobat, Mateja Grat, Ana Založnik), ki so aktivno vodili izlete in pohode tudi po zahtevnih poteh, in mladinsko skupino na šmarski osnovni šoli. Izobraževanje je zaključevala peta vodnica Albina Bračko, ki je prevzela vodenje pohodov za otroke v vrtcu (enota Šentvid, ustanovljena 2005). Mentorstvo mladim planincem v osnovni šoli sta izvajala Klavdija Dimec in Zvonko Krobat. V naslednjih letih je v šoli in vrtcu dobro tekkel program pohodov. Z odhodom vodnice Albine Bračko v tujino pa so leta 2009 zamrle redne aktivnosti pri cicibanih planincih v vrtcu Šentvid.

Z vrtcem Šentvid na Resevni, 21.10.2006

Razvitje prapora, 10.6.2006

Ob razvitju društvenega prapora, 10.6.2006

Na Koradi, 18. 3. 2006

Stol, 16. 6. 2007

Pohod »Po gričih okrog Šmarja« je postal tradicionalen in je, kot še danes, potekal v juniju nepretrgoma od leta 1998. Leta 2013 je Občina Šmarje pri Jelšah izdala soglasje k trasi poti »Pot po gričih okoli Šmarja.«

V vsakem koledarskem letu smo šmarski planinci obiskali različna gorstva Slovenije in postopoma tudi vse točke planinske transverzale. Od leta 2006 smo opravili različne vzpone v visokogorje: na Škrlatico in Lepo Špičje (2006), po severnem pristopu na Stol s prečanjem do Golice (2007), zimski vzpon na Kredarico in poleti na Brano (2008). Leta 2006 smo se ponovno odpravili v Savojske Alpe na izvir reke Pad, Pian de Re, ki je bil izhodišče za vzpon na Monviso, 3841 m, od tam pa smo prečili v Francijo do kočje Granero in osvojili Monte Granero, 3170 m. Na poti domov je avtobus zavil do jezera Misurina v Dolomitih, kjer naj bi se pridružili taboru Planinskega društva Sevnica. V taboru je zmanjkalo namestitvenih zmogljivosti, rešitev je ponudila kočja Col de Varda, kar je obogatilo naše izkušnje z odlično namestitvijo. Tam smo opravili vzpon na Cadin Nord Est, 2766 m, se sprehodili okrog Treh Cin in dodali Cristallo di Mezo, kamor smo si pot skrajšali z vlečnico. Domov smo se vrnili prijetno utrujeni in obljubili tudi Dolomitom, da se še vrnemo.

Leta 2006 smo prvič planinarili v Severnem Velebitu po Premužičevi stezi. V naslednjih letih smo prehodili Severni, Srednji in Južni Velebit. Pot po Savojskih Alpah leta 2007 smo začeli pri kočji Terzo Alpini v dolini Etroite, povzpeli smo se na Pic du Tabor, 3207 m, in Aiguille Rouge, 2548 m. Marca 2008 smo nadaljevali z izobraževanjem članov v planinski šoli (osebna in tehnična oprema za hojo v planine, prva pomoč na planinski turi, predstavitev ponudbe pohodnih hlač in flisov), praktični del planinske šole s Planinskim društvom Velenje pa je bil izveden na območju Konjiške gore.

Monte Granero, avgust 2006

Monviso, avgust 2006

Pri Črnem jezeru,
30.9.2006

Severni Velebit,
Gromovača,
junij 2006

Tolminski Kuk,
3.9.2006

Triglav,
januar 2006

Viš,
5.8.2006

Fužinske
planine, Vogli,
20.6.2007

Savojske Alpe, Mt. Tabor, julij 2007

V letu 2008 smo začeli s prvo etapo obhodnice Šaleške planinske poti, ki smo jo zaključili z zadnjo etapo aprila 2019. Nepozaben je bil obisk nacionalnega parka izliva Soče in Rilkejeve poti nad Devinskimi stenami v Italiji, soteske Čepa in doline Poden na Avstrijskem Koroškem, kjer smo se v naslednjih letih povzpeli na Topico in Ojstro (2012) ter Grlovec in Ojstrnik v Karnijskih Alpah (2016).

Volilni občni zbor je v letu 2009 zaupal tretji mandat predsedniku Francu Drobnetu, podpredsednica je postala Mateja Grat, predsednica nadzornega odbora Klavdija Dimec, predsednik častnega razsodišča Vlado Amič, tajnica Mira Čakš. Sprejeli smo pravilnik o vodenju računovodstva in obnovljen statut planinskega društva z novim sedežem društva na Aškerčevem trgu 24. Ponovno smo sodelovali z vrtcem, na pohodih je pomagal član Adolf Marš.

Pohodno smo obiskali zanimiva kanjona Glinščice v Italiji in Riječine na Hrvaškem ter organizirali planinarjenje na otoku Madeira. Decembra 2009 smo začeli z organizacijo planinskih večerov, kjer so se predstavili zanimivi vabljeni gosti, npr. Marko Noč z Jesenic »Pot Planica–Pokljuka«, Fanči Moljk o potovanju po Novi Zelandiji. Prvi literarno-planinski večer z eminentnima gostoma je bil 13. decembra 2010, kjer sta Franček Knez in Jože Zupan predstavila svoje alpinistične vzpone in izdano literaturo.

Na vodniški tečaj smo poslali Srečka Petauerja, ki se je pridružil vodniškemu odseku leta 2010. Za člane smo pripravili vaje za ferate v Lavamundu ter nato organizirali planinarjenje in obisk ferat ob Gardskem jezeru (maja 2010). V naslednjih letih smo se ob Gardsko jezero radi vračali (2013, 2014, 2017 in 2024).

Boč, 2.1.2009

Vrh Dobrče, 16.5.2009

Kanjon Glinščice, 28.2.2009

Špik Hude Police, poziranje, 19.10.2008

Kalški greben, 22. 6. 2008

Bojinac, 28. 8. 2008

Ob 15. obletnici delovanja društva smo na občnem zboru leta 2011 podelili priznanja zaslužnim članom. Srebrni častni znak Planinske zveze Slovenije so prejeli Ana Založnik, Mateja Grat, Franc Drobne in Ivan Strašek; bronasti častni znak so prejeli Zvonko Krobat, Mira Čakš in Cvetka Berginc. Izdali smo zgibanko »Po gričih okrog Šmarja pri Jelšah«. Tečaj za markacista sta opravila Ivan Pecko in Slavko Lorger, varuh gorske narave je postal Jože Lipuš. Z novimi kadri smo lahko pristopili k markiranju Marijine poti in etape od Svetega Mihaela do Završ, ki jo obnavljamo še danes.

V letu 2011 so se začeli tudi novi pohodni projekti. Najprej pot po trasi nekdanje ozkotirne železnice Parenzane; pot smo do leta 2015 prehodili v štirih etapah. Začeli smo s planinskimi tabori v Trenti in Bavšici, kjer smo jih do leta 2023 organizirali sedemkrat. Tako smo bili blizu divjemu svetu trentarskih vršacev in Zahodnih Julijcev, spoštljivo smo osvajali vrhove, odkrivali skrite soteske, slapove, tolmane in korita smaragdne Soče.

Parenzana,
23. 2. 2014

Parenzana,
10. 9. 2016

Pot stoletnice,
nad dolino
Belega potoka,
1. 10. 2011

Bricelj,
avgust 2021

Rombon,
avgust 2021

Vrh Vevnice,
avgust 2022

Leta 2011 smo se prvič odpravili tudi v Pirineje, ki imajo prav posebno mesto v obiskih planinskega društva v tujih gorstvih. Obiskali smo jih petkrat. Prvo leto so nas presenetili z nepredstavljamim gostoljubjem v slikovitih gorskih vasicah Bielsi in Torli. Od tu smo se povzpeli na skrito goro Monte Perdido, drugi najvišji vrh Pirinejev, in prečili dva najlepša kanjona v Evropi, Ordeso in Anisclo. Na naslednji odpravi leta 2014 smo obiskali narodni park Neouvielle z istoimenskim vrhom (3091 m), dolino

Pirineji, Ordesa, julij 2011

Gavarnie, Le Taillon (3144 m) preko Rolandovih vrat in sotesko Bujaruelo s skrito razcveteno dolino Ota. Tretja odprava nas je leta 2016 ponesla na najvišji vrh Pirinejev Aneto (3404 m) in tretji v vrsti Pic des Posets (3375 m). Četrtri smo planinarili po gorati Andori (2019). Petič in ne zadnjič pa nas je poneslo proti zahodnemu delu Pirinejev v narodni park Vignemale in Haut Aragon (Valle Tena, Pic Peyreget, Pic Anayet, Riglos, Sestrales).

Neouvielle, proti vrhu, Pirineji, julij 2014

Aneto, vrh, Pirineji, julij 2016

Pireneji, prečenje prelazov, julij 2016

Z novimi znanji, ki so jih v društvo vnesli varuhi gorske narave, so zaživali tudi naravovarstveni meddruštveni pohodi. Obiskali smo zavarovana področja, kot so Vremščica (2011), Črna prst (2012), Notranjski krajinski park (2013), Kozjanski park (2014), Golte (2015), Slavnik (2017), Struška (2018), Oplotniški vintgar smo prehodili maja 2019. V letu najhujše

epidemije covida 19 je naravovarstveni pohod odpadel. Že naslednje leto pa smo v maju obiskali Radensko polje, v oktobru še Logarsko dolino. V letu 2023 sta oba pohoda odpadla zaradi slabega vremena, v letu 2024 pa smo obiskali planini Konjščico in Uskovnico. Na Nanosu in v krajinskem parku Strunjan smo bili leta 2025.

Struška, Karavanke, 27. 5. 2018

Slavnik,
14. 5. 2017Po Bavšici, vodenje
Mateje Komac,
17. 8. 2021Tabor Bavšica,
greben nad Rezijo,
7. 8. 2023

Leto 2012 je bilo polno izzivov. Na občnem zboru 3. februarja 2012 smo sprejeli nov statut Planinskega društva Šmarje pri Jelšah. V avgustu smo se s sosednjimi društvi odpravili na Triglav, začel pa se je tudi etapni pohod »Po poteh XIV. divizije« v organizaciji Savinjskega meddruštvenega odbora. Prva etapa je potekala od Sedlarjevega do Bohorja leta 2012, leta 2023 pa smo opravili zaključno etapo. V letu 2012 smo obiskali tudi Hrvaško s pohodi na Učko, Sisol, Guslico in najvišji vrh Čičarije Veliki Planik. S Planinskim društvom Celje Matica smo bili v Srbiji

v narodnem parku Zlatibor. Julija smo imeli velike načrte v Dolomitih, vendar jih je huda nevihta s točo preprečila. Pohod smo zaključili v Cortini na kavi, doma pa so se čudili, ko smo se s tridnevnega izleta vrnili že prvi večer. Septembra smo prehodili polovico poti GR20, pot, ki preči Korziko (Francija), drugi del poti smo zaključili naslednje leto. Mladinski odsek je na osnovni šoli Šmarje pri Jelšah pod mentorstvom Zvonka Krobata izvedel pet pohodov. Konec leta so stekle priprave na volilni zbor.

Snježnik - Guslica,
18. 3. 2012

Triglav,
20. 8. 2012

Po poteh
XIV. divizije,
maj 2016

Volilni občni zbor društva je potekal 1. marca 2013. Po trinajstih letih je spoštovani predsednik Franc Drobne vodenje predal novemu predsedniku Matjažu Libniku za štiriletno dobo. Tajnica je postala Marija Lipuš. Nova markacista v društvu Ivan Pecko in Alojzij Loriger sta poslej redno vzdrževala našo pot po gričih in se udeleževala akcij v regiji. Lara Smole je uspešno zaključila šolanje in postala varuhinja gorske narave. Prenovili smo spletno stran društva in uvedli možnost elektronskih prijav, leto kasneje kupili računalnik in modem za mobilni internet, ki je olajšal delo, nato pa še davčno blagajno. Namestnik praporščaka je postal

Guzejeva pot, 28. 2. 2016

Edi Zatler. Dogovori s predstavniki osnovne šole o vključitvi otrok v planinsko društvo so bili neuspešni. Član Franc Strnad je izdelal novo oglasno omarico, ki smo jo namestili na stavbo sedeža planinskega društva. Redno smo nadaljevali etapne pohode, tradicionalna srečanja in planinske večere. Veliko pohodnikov so pritegnili zanimivi pohodi v bližnji okolici: Guzejeva pot, Orionova pot, izvir Pake in Črepič. Zelo obiskani so bili tudi pohodni izleti po hrvaških otokih: Dugi otok 2016 in 2017, Mljet 2017, Brač in Šolta 2018.

Guzejeva pot,
25.2.2017

Mljet,
20.5.2017

Mljet,
20.5.2017

Dugi otok,
maj 2017

Dugi otok, vrh,
maj 2016

Brač,
31.5.2018

Šolta, 2. 6. 2018

Vrhove in pogorja sosednje Hrvaške smo pogosto in zelo radi obiskovali. Mogočen Velebit smo med letoma 2013 in 2018 prehodili vzdolžno in počez: Premužičeva staza in točke hrvaške pohodne poti, severnega, srednjega in južnega dela Hrvaške ter bisere: Bojinac, Pot Malega princa, Crnopac. Sledili so še vrhovi Mosorja, Omiške Dinare (2018), Dinare, Svilaje in Biokova (2019) ter Južne Dalmacije od Pelješca do Snježnice nad Dubrovnikom (2021).

Velebit, Tulove grede, 24. 8. 2009

Velebit, Sveti Ivan,
25. 8. 2009Dinara, vrh Sinjal,
27. 9. 2019Omiška Dinara - Kula,
4. 6. 2018

Tretje desetletje 2016–2025

Novi veliki projekti so se nadaljevali z obiskom vrhov Mont Cenis in Rocciamelone (Italija, 2015), planinarjenjem po Majorki (Španija, 2016), po narodnih parkih Vanoise leta 2017 in 2021 (Francija), Gran Paradiso leta 2018 (Italija) in obisk Južnih Alp 2023 (Francija, narodni park Mercantur, Provansa).

Majorka, marec 2016

Volilni zbor 27. januarja 2017 je osvežil vodstvo društva, nova predsednica je postala Ana Založnik, tajnik Janez Krumpak, blagajničarka Andreja Šket. Društvo so vodili naslednja dva mandata. Člani upravnega odbora so bili: Mateja Grat, Slavko Lorger, Srečko Petauer, Jože Lipuš, Ivan Strašek in Ivan Pecko. Nadzorni odbor je do 2021 vodil Anton Vahčič, nato Slavica Javornik (2021–2025), od 2025 naprej pa Vida Debelak.

Majorka, Puig de L'öfre, 2016

Čazma, pohod,
24. 2. 2018

Čazma,
23. 2. 2019

Čazma, izdelovanje
brezovih metel,
23. 2. 2019

Ob rednem programu smo leta 2018 navezali stik s Planinskim društvom Čazma ter se udeležili pohoda na Moslovačko goro in družabne prireditve »Metlarska zabava«, kjer smo se odlično odrezali v izdelovanju brezovih metel, nato pa še na plesu v maskah osvojili prvo nagrado, torto, ki smo jo razdelili med najboljše maske. V visokogorju smo osvojili Montaž, Kočno in Vogel (2018). Svetovni dan gora 11. decembra 2018 smo posvetili Frančku Knezu v odlični izvedbi Milenke Kajtner in Monike Gobec, ki sta celovito prikazali življenjsko pot alpinista in njegovo literarno zapuščino, vključno s prvo javno predstavitevjo dotlej neobjavljenih pesmi.

Čazma, diploma v izdelovanju brezove metle, 24. 2. 2018

Mišelj vrh, 27. 7. 2019

V tem letu smo izšolali gorsko stražarko Ireno Kobal. Zimsko izobraževanje za člane Varno v gore pa je bilo v sodelovanju z Janijem Beletom in Mijom Kovačevičem na Golteh 2019. V poletnih mesecih smo obiskali gorato Andoro. Ponovno smo bili na Triglavu in Mišelj vrhu. Na planinsko-literarnem večeru Brati gore 11. decembra 2019 smo gostili Tinko Gantar v sodelovanju z Milenko Kajtner.

Triglav, avgust 2019

Šola varne hoje pozimi, Komna, 15. 1. 2022

Konec januarja 2020 smo izvedli izobraževanje Varno v gore pozimi v sodelovanju s Planinskim društvom Slivnica v Blejski koči na Lipanci in zimski pohod na Vrh Korena v februarju 2020. Za strokovne kadre je društvo kupilo enotne uniforme Planinske zveze Slovenije.

Varno v gore, vaje, Peca, 3. 3. 2024

Zaradi epidemije covid-19 ter prepovedi gibanja in zbiranja v prvem in drugem valu epidemije je odpadlo več kot pol načrtovanih pohodov v letu 2020. V juniju smo se po dolgotrajnih omejitvah druženja zbrali in ponovno zakorakali skupaj po domačih gričih okrog Šmarja. Tega leta nam je uspelo izvesti še pohod na Veliki Kožljek, Tursko goro, vrh Hribaric in Vršace, tabor v Bavšici in obisk narodnega parka Écrins v Franciji. Občutek negotovosti na meji med Italijo in Francijo, ko nihče ni vedel, ali bo prehod možen in kakšne neznane administrativne ovire v razburkanem morju valov epidemije nam bodo stale na poti, je nepozaben. Pa je šlo gladko. Z upoštevanjem preventivnega vedenja v namestitvah ni prišlo do okužb, v naravi pa so tudi virusi izgubili svojo moč.

Bavški Grintavec, 18. 8. 2021

Po poti Feldbana,
Idrijsko,
20. 3. 2021

Narodni park
Vanoise,
Francoske Alpe,
julij 2021

Pohod po poteh
XIV. divizije,
Graška Gora,
2021

Smrekovec,
26. 6. 2021

Stari vrh,
18. 4. 2022

Nad Loško
Koritnico,
avgust 2022

Tudi v letu 2021 je epidemija omejevala gibanje, vendar smo izvedli več kot pol načrtovanih pohodov. Množično obiskani pohodi so bili po Makolski poti, iz Žalostne na Veselo goro, po ozkotirni železnici iz Godoviča in Grobelno–Sv. Štefan. Nekajkrat smo obiskali enoto vrtca Kristan Vrh in planinstvo predstavili najmlajšim.

Pohodno leto 2022 je bilo uspešno, saj smo ponovno izvedli večino načrtovanih pohodov (93 %). Največ smo sodelovali s Planinskim društvom Velenje (Pireneji, Bavšica, Dinara), zelo sta bila obiskana oba naravovarstvena pohoda (k harfi na Veternik in k izviru Sotle) in pohod po Gadovi sledi v Gorjancih.

Zimsko planinsko šolo smo januarja 2023 ponovili na Zelenici (s Planinskim društvom Slivnica). Zanimivi so bili obisk Devinskega Vintgarja, pot na Sv. Trojico nad Jurkloštrom, pot trapistov, od Črne prsti do Rodice in Steklasova pot nad Šentrupertom. Začeli smo z novim projektom »50 vrhov Bosne« ter obiskali pogorje Prenj in čarobno dolino Tisovico (Velika Kapa, Lupoglav, Zelenglava in Otiš, Osobac). Gostoljubje in širokosrčnost domačinov ter divja, prvobitna neokrnjena gorska pokrajina sta nas zavezala, da se bomo v prelepe kraje še vračali. V Južnih Alpah smo obiskali dolino čudes s prazgodovinskimi petroglifi (Valle des Merveilles), Valon de la Madone de Feneste in Boreon, sotesko Verdon in najvišji vrh Provanse Mont Pelat. Ob koncu leta smo odšli v neznano in prispeli na Tromejo.

Aškerčeva pot, 17.4.2023

Prenj, vrh Lupoglav, BIH, 3.9.2023

**Mt. Pelat, najvišji
vrh Provance,**
28. 6. 2023

**Nad jezerom Allos,
Provansa,**
28. 6. 2023

Val Fenestre-Boreon,
26. 6. 2023

**Zelen glava, najvišji
vrh Prenja, BIH,**
6. 9. 2023

**Zimska šola
na Zelenici,**
14. 1. 2023

Tromeja,
26. 12. 2023

Gradiška tura, 6. 4. 2024

Vodniško izobraževanje je 2024 uspešno opravila Vanesa Smole in se pridružila vodniškemu odseku. Ida Javornik je uspešno zaključila izobraževanje in postala varuhinja gorske narave. Za člane smo organizirali izobraževanje Varno v gore pozimi na Peci (sodelovanje s Planinskim društvom Velenje). Zanimiva je bila Aškerčeva pot iz Zidanega mosta

do Rimskih Toplic, pot skozi poključsko sotesko, obisk Križne gore in pohod v neznano po Mežakli do Planskega vrha. V Bosni smo se povzpeli na Cetino in Erač v pogorju Prenja ter Džamijo in Vito v pogorju Visočice. Usposobili smo se tudi v pripravi pite v Sarajevu. Prvič smo obiskali pogorje Dachsteina v Avstriji in ponovili nekatere poti nad Gardskim jezerom.

Poključka, 30. 6. 2024

Februarja 2025 smo imeli volilni zbor in vodenje zaupali novi ekipi. Predsednica je postala Slavica Javornik, podpredsednica Ana Založnik, tajnik Janez Krumpak, blagajničarka Irena Kobal. Člani upravnega odbora so: Mateja Grat, Ida Javornik, Alojz Lorger, Andreja Šket, Vanesa Smole, Stanislav Kozjan. Program smo

izvajali po sprejetem načrtu in obiskali priljubljeno pohodniško pot »Sedem slapov Istre«, doživeli lepote manj znanega Ponikovskega krasa, preučili Bohinjske gore od Bogatinskega sedla do Škrbine, v tujini pa osvojili Hochkonig (2941 m, Avstrija) in najvišji vrh Apeninov (Corno Grande, 2912 m).

Križna gora, 3. 8. 2024

Visoki Dachstein, na vrhu, 14. 7. 2023

Apenini, Monte Vettore, september 2025

Apenini, Sibillinske gore, Monte Bove, september 2025

Slapovi Istre, 20. 3. 2025

Slapovi Istre, 30. 3. 2025

**Dejavnost
društva
danes**

Odseki Planinskega društva Šmarje pri Jelšah

VODNIŠKI ODSEK

Mateja Grat,
načelnica vodniškega odseka

Danes vodniški odsek društva šteje pet aktivnih registriranih vodnikov Planinske zveze Slovenije (VPZS) z veljavno licenco. Skrbimo za organizacijo in vodenje planinskih pohodov, izobražujemo člane in pridružene pohodnike. Gorski svet z vsemi lepotami in nevarnostmi poskušamo približati vsem, ki ljubijo naravo in gibanje izven natrpanih urbanih sredin. Skrbimo za prijetno druženje, spoštljiv odnos med ljudmi in do vsega v naravi. V zahtevnih nepredvidenih okoliščinah nudimo nesebično pomoč, podporo in oporo sopotnikom. Odstiramo lepote neznanih poti in ob skrbi za varen korak gradimo mostove zaupanja med nami in vezi pristnih prijateljev.

Vodniki:

Ivan Strašek (VPZS od 2002),
Ana Založnik (VPZS od 2004),
Srečko Petauer (VPZS od 2010),
Vanesa Smole (VPZS od 2024)

NARAVOVARSTVENI ODSEK

Ida Javornik,
načelnica naravovarstvenega odseka

Varstvo gorske narave – temelj planinstva in odgovornost vseh nas

Gorski svet je prostor izjemne lepote, miru in navdiha, hkrati pa občutljiv življenjski prostor, v katerem vladajo krhka ravnovesja. Prav planinci smo med tistimi, ki naravo najpogosteje obiskujemo, jo najbolj spoznavamo in obenem tudi najbolj zaznavamo njene spremembe. Zato ni naključje, da je varstvo gorske narave že vse od začetkov organiziranega planinstva eno njegovih temeljnih poslanstev.

Poleg žive narave gore zaznamujejo tudi dragoceni vodni viri, prst, skalni relief in značilna kulturna krajina, ki so jo skozi stoletja soustvarjali planšarji, pastirji in gorski prebivalci.

Prav zato je gorski svet še posebej ranljiv. Podnebne

spremembe, množični turizem, neprimerna raba prostora, hrup, odpadki in erozija vse bolj puščajo sledi. Umikanje ledenikov, pogostejši vremenski ekstremi, izginjanje posameznih rastlinskih vrst in spremembe življenjskega prostora živali so opozorilni znaki, da narava potrebuje našo večjo pozornost in skrb.

Planinci imamo pri tem posebno vlogo. Smo obiskovalci, a tudi varuhi gora. Naša odgovornost se začne že pri osnovnih načelih spoštljivega obiska narave: da hodimo po označenih poteh, da ne vznemirjamo živali, ne trgamo rastlin, da s seboj odnesemo vse, kar prinesemo, in da s svojim ravnanjem dajemo zgled mlajšim rodovom. Varstvo gorske narave niso le organizirane akcije čiščenja ali urejanja poti, je predvsem način razmišljanja in odnosa do prostora.

Pomembno vlogo imajo tudi planinska društva. V tridesetih letih delovanja je tudi naše planinsko društvo s svojim delom pomembno prispevalo k ohranjanju gorskega sveta. Z udeležbo na čistilnih akcijah in predvsem z vzgojo odgovornih planincev smo dokazali, da varstvo narave ni le zapisano v pravilnikih, temveč živi v praksi.

Ob jubileju se zato ne moremo ozirati le nazaj na prehojene poti, temveč tudi naprej, v prihodnost, ki bo prinesla nove izzive. Gorski svet bo v prihodnjih desetletjih še bolj izpostavljen vplivom človeka in podnebja. Prav zato bo vloga planincev kot varuhov narave še toliko bolj pomembna.

Posebno mesto pri našem delu imajo vsakoletni naravovarstveni pohodi, ki so postali že prepoznavna tradicija društva. Takšen pohod je namenjen spoznavanju naravnih posebnosti domačega gorskega okolja, opozarjanju na ogrožene rastlinske in živalske vrste ter ozaveščanju o pravilnem odnosu do narave. Na teh pohodih ne gre le za hojo, temveč za učenje o pomenu varovanja voda, prsti, gozdov, mirnih območij za živali in o

posledicah neodgovornega ravnanja v naravnem prostoru. Od leta 2017 te pohode izvajamo skupaj s planinskimi društvi Rogatec Sloga, Vrelec Rogaška Slatina in Kostrivnica Boč. S tem dogodkom vsako leto znova dokazujemo, da varstvo gorske narave ni zgolj zapisana vrednota, temveč živa praksa našega društva.

Prisotnost varuha gorske narave na planinskih pohodih ima pri tem izjemen pomen. Njegova vloga ni le strokovna, temveč predvsem vzgojna. Udeležence usmerja k spoštljivemu vedenju v naravi, opozarja na občutljiva območja, redke rastlinske vrste in mirna življenjska okolja živali ter razlaga, zakaj je pomembno, da se držimo označenih poti in načel odgovornega obiska gora. S svojim znanjem varuh povezuje doživljanje narave z razumevanjem njenega delovanja.

V Planinskem društvu Šmarje pri Jelšah smo trenutno trije varuhi gorske narave, Ida Javornik, Jože Lipuš (prvi varuh gorske narave v društvu) in Lara Smole, ter dve gorski stražarki, Slavica Javornik in Irena Kobal. Navzoči smo v lokalnem okolju pri pomoči čuvarja velikonočnice na Boču, ki je redek endemit, ki se še ohranja na našem območju.

Spomladi leta 2025 smo izvedli naravovarstven pohod v organizaciji Planinskega društva Šmarje pri Jelšah v krajinski park Ponikovski kras, ki v neposredni bližini pomeni zaščiteno območje s številnimi jamami in ostalimi kraškimi pojavi.

Rakov Škocjan, naravovarstveni pohod, maj 2013

Naravovarstveni pohod po Logarski dolini, 9.10.2021

Ponikovski kras, 21.4.2025

Nanos, naravovarstveni pohod, 24.5.2025

ODSEK MARKACISTOV

Alojz Lorger - Slavc,
načelnik odseka markacistov

Naše pohodne poti

Marijina romarska pot je del mednarodne kulturne romarske poti. Poteka od Poljske preko Slovaške, Avstrije in Slovenije, zaključi pa se na Hrvaškem. Pot je namenjena romarjem, pohodnikom, ljubiteljem naravne in kulturne dediščine. Po vsej dolžini povezuje Marijine sakralne objekte.

Marijina pot v Sloveniji je dolga 409 kilometrov in ima 45 kontrolnih točk. Glavni pobudnik in upravljavec Marijine romarske poti v Sloveniji je Kozjanski park. Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah je leta 2011 prevzelo ureditev in označbo 15 km dolge poti od Lovnika do Sladke Gore, Šmarja, Šentvida, vse do Završ; pot naprej ureja Planinsko društvo Šentjur.

Z markacistom Ivanom Peckom in nekaterimi drugimi člani društva smo postavili smerne table, uredili prehodnost poti in celotno traso markirali z rumeno-belo označbo. Ker se na določenih delih poti izvajajo razni posegi, člani Planinskega društva Šmarje skrbimo, da označbe in prehodnost poti vsakoletno pregledamo in obnovimo.

Metulj markacist, 2005

Pohodna dejavnost danes

Mateja Grat

Letni pohodni program obsega enodnevne in večdnevne pohode. V Sloveniji izbiramo cilje v različnih pokrajinah in gorstvih ter poti, ki jih še nismo prehodili. Ponovno obiščemo priljubljene vrhove v drugem letnem času. Območje Trente je za enodnevni obisk predaleč, zato tam organiziramo večdnevni tabor v planinskem učnem središču v Bavšici, ki je odlično izhodišče za obiskovanje Julijskih Alp. Pohodi so prilagojeni starosti in sposobnostim naših članov, ki imajo na izbiro daljše in krajše dnevne ture različnih težavnostnih stopenj. Skupne poti obogatimo z naravovarstvenimi vsebinami in kulturnozgodovinskimi posebnostmi, pa tudi spoznavanju lokalne kulinarike. Kadar je priložnost, obiščemo kulturne prireditve in muzeje, ki širijo naše obzorje.

Društven tradicionalni pohod »Po gričih okoli Šmarja« povezuje planinska društva in krajanje ob občinskem prazniku. Pritegne obiskovalce od blizu in daleč, ki se radi vračajo med mehke zelene hribčke in gostoljubne domačine.

Obiskujemo tudi vrhove v tujini. Na Hrvaškem so privlačne točke Hrvaške planinske obhodnice. Bosno in Hercegovino obiskujemo v sklopu večletnega projekta »50 vrhov BiH«. V letu 2026 bomo obiskali pogorje Bjelašnice in Treskavice. Na sever se bomo odpravili do Nemčije in se povzpeli na Watzman. Tudi sosednjo Italijo bomo v 2026 obiskali dvakrat: kanjon Glinščice in hribe v okolici Cortine d'Ampezzo v narodnem parku Fanes-Senes-Brailes v Dolomitih.

Sodelujemo na tradicionalnih meddruštvenih pohodih in srečanjih. To je redni letni naravovarstveni pohod, kjer sodelujejo obsoteljska planinska društva, tradicionalni regijski pohod »Po poteh XIV. divizije« v organizaciji Savinjskega meddruštvenega odbora planinskih društev in druženje na dan planincev v organizaciji Planinske zveze Slovenije.

Nov projekt, ki bo zaživel v letu 2026, bo oživitev skupnih pohodov s sosednjimi čezmejnimi planinskimi društvi po Štajersko-Zagorski obhodnici in nas bo povezovala zadnjo soboto v februarju. Leta 2025 je Idrijsko-Cerkljanska planinska pot doživela obnovo, mi pa jo bomo v osmih etapah ponovno prehodili. Savinjski meddruštveni odbor planinskih društev je za leto 2026 prvič predstavil tradicionalne pohode, ki jih prirejajo društva v regiji. S sosednjimi društvi se že povezujemo (pohod na Donačko goro ob 8. februarju, Miklavžev pohod na Boč), v prihodnjih letih pa bomo spoznavali tradicionalne dogodke v širši regiji. Prihodnja leta načrtujemo obisk Francoskih Alp, Pirenejev, Apeninov in otoške Majorke.

V zadnjih letih so postale popularne ferate, rekreativne zelo zahtevne krožne poti. Pred načrtovanim obiskom tovrstnih rekreativnih izzivov zainteresirane člane primerno usposobimo s predavanji in praktičnimi vajami na izbranih učnih poteh. Tako poskrbimo za dobro usposobljenost udeležencev, ki se naučijo pravilne uporabe tehnične opreme. S tem pristopom zmanjšamo tveganja in predstavimo lahkotnejše premagovanje velikih izzivov, kar je v splošno zadovoljstvo.

**Prenj, vrh Erač,
BIH,
junij 2024**

**Planina
Visočica, vrh
Džamija, BIH,
junij 2024**

**Slapovi Kozice,
Fojnica, BIH,
5. 6. 2025**

**Vlašič, vrh Vlaška
Gromila, BIH,
5. 6. 2025**

**Spodnje
Bohinjske gore,
28. 6. 2025**

**Ferrata Italiana
na Mangart,
20. 8. 2021**

Mednarodne ture

Dolomiti, svet belih gora in zelenih trav

Slavica Javornik

Ko sem prvič obiskala Dolomite, je ta pravljico oblikovana pokrajina name naredila takšen vtis, da sem si jo želela obiskati še in še. Dolomiti so magično gorstvo, ki se razprostira v severni Italiji in obsega območje Južne Tirolske, Trentina in Belluna. Dolomiti spadajo med Unescovo svetovno dediščino.

Nadnaravno izrasli stolpiči, segajoči v nebo, prepadne, s soncem obsijane stene, ki rastejo iz zelenih trav, ledeniki, ki polnijo lesketajoče se slapove, nebeško modra jezera v objemu gora in cvetoče planjave gorskega cvetja, ki se bori za svoj obstoj, vse to in še več so Dolomiti. Če si pohodnik, plezalec ali zimski obiskovalec zaželi vsaj nekaj užitkov, je Dolomite vredno obiskati. Vzpon na nekatere vršace je mogoče zahteven, ampak ko z vrha objameš vse te vrhove, pozabiš na vse tegobe med vzponom. Najvišji vrh Dolomitov je Marmolada, 3344 m. Za obiskovalce najbolj privlačne destinacije so jezero Misurina, Tre Cime, Cinque Torri, jezero Sorapis in še več dih jemajočih predelov.

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah je že večkrat popeljalo pohodnike v Dolomite. Ker je tam tako lepo, se povpraševanje po novih odhodih povečuje. Tudi v tekočem letu odpotuje v ta prelepi svet za avtobus obiskovalcev.

Dolomiti, ferata Cesare Piazzetta, 26. 7. 2008

Dolomiti, Belvedere, 25. 7. 2008

Dolomiti, ferata Cesare Piazzetta, 26. 7. 2008

Dolomiti, ferata Trincee, 25. 7. 2008

Korzika – malo drugačna zgodba

Ana Založnik

Korziko smo spoznali že v šolskih letih. V učbenikih je živela kot tipičen sredozemski otok, sinonim za sonce, morje in brezskrbne poletne počitnice. Dolga leta sem jo tudi sama videla tako. Da pa skriva še povsem drugačen obraz, divji, gorniški in neukrotljiv, me je naučila moja potepuška hči.

Na začetku novega tisočletja se je odločila, da bo eno poletje namenila raziskovanju Sardinije in Korzike. Domov se je vrnila polna zgodb: o ostrih grebenih, mogočnih gorah ter zahtevnih vzponih na Monte Cinto in Monte Rotondo. Med navdušenim

pripovedovanjem je večkrat omenila tudi skrivnostno zvezno planinsko pot z imenom GR20. Takrat so se mi, kot pravimo, resnično odprla ušesa.

Kmalu zatem je kolegica spoznala primorskega gorskega vodnika, ki je vodil ture na Korziko. Ideje so se hitro povezale in leta 2008 smo se z manjšim kombijem odpravili raziskat to divjo lepotic. Planinsko smo se zadeve lotili resno, povzpeli smo se na Monte Cinto in Monte Rotondo, najvišja vrhova Korzike, preostanek časa pa namenili spoznavanju otoka in njegovega značaja. Ob obisku sem si zadala nalogo: zbrati čim več planinske literature o poti GR20. Karte, vodnike, opise etap, tehnične podatke, vse, kar bi nam lahko nekoč prišlo prav. In prav tu se je porodilo ključno vprašanje: Kako

Korzika, julij 2012

Korzika, julij 2012

vse to v resnici deluje na Korziki? Kako takšno pot izpeljati z društveno skupino?

Splet je bil takrat še precej skop z informacijami, a nekaj drobtinic se je vendarle našlo. Med drugim sem naletela na ponudbo narodnega parka Korzika, ki je s francoskim planinskim vodnikom organiziral sedemdnevni pohod od Vizzavone do Calenzane, v nasprotni smeri običajnega poteka GR20. Prijavila sem se, plačala in šla preverit, kako to počnejo Francozi. Hitro mi je postalo jasno, da je pri takšni turi ključna organizacija, ne pa poznavanje poti. Planinske kočje niso takšne kot v Alpah, pogosto se spi v planšarijah, kjer ne smeš biti preveč občutljiv glede udobja in higiene. Domačini pogosto uporabljajo lastne šotore, s seboj

nosijo posodo in si kuhajo kar ob kočah. Presenetilo pa me je nekaj drugega: vode je povsod dovolj. Potoki in rečice tečejo površinsko, pri vsaki koči je tudi mrzel tuš in pred njim ni nikoli vrste.

Pot do izhodišča? O tem raje ne bi preveč ... Vlak iz Zidanega Mosta v Mestre, nato v Milano, Ventimiglio, Monako in Nico. Prenočevanje, naslednji dan trajekt Nica–Ajaccio, še eno spanje in šele nato pravi začetek. Povratek je bil podoben, le da smo se vkrkali v Calviju. Kdo bi rekel, prava diletantska ogledna tura. Morda res, a Korzika je pač drugačna. Pomembno je, da sem iz vsega izluščila bistveno: kako pripeljati skupino, kako izpeljati turo in kako se domov vrniti z lepimi spomini. Trmasta, kot sem, sem to tudi uresničila.

Prvi del etap smo uvrstili v program pohodov za leto 2012. Minibus nas je zapeljal do izhodišča druge etape, prvo smo izpustili, saj vodi čez hrib in je v naravi povsem nepotrebna. In že prvi dan nas je Korzika sprejela v svojem pravem slogu, z dežjem. Nekaj pod prvo kočjo nas je ujela ploha in do prihoda smo bili povsem premočeni. Sprejem pa hladen: takih nas niso hoteli spustiti noter. Pomagala ni niti naša profesorska francoščina, niti dokazila o plačani večerji in prenočišču. Šele po dobre pol ure so nas spustili v jedilnico.

Naslednje jutro smo preko edinega visečega mostu na Korziki krenili proti prvemu sedlu. Etape so si sledile v značilnem ritmu: vzponi na sedla okoli 2000 m, nato spusti na približno 1000 m in znova od začetka. Nosili smo dva- do tridnevne nahrbtnike, od kočje do kočje, kjer sta nas čakala večerja in obvezni mrzel tuš. Vsak drugi ali tretji dan smo prišli v vas s hotelom, toplim tušem in čistimi oblačili, kar je pravočasno pripeljal šofer avtobusa. Do izhodišča pred najzahtevnejšim delom GR20 je vse potekalo po načrtu. Cirque de la Solitude, strm kuloar, kjer se je treba ob železnih verigah spustiti približno 200 višinskih metrov in nato skoraj navpično splezati nazaj ven. Ob mokrih stenah je nevarno, v suhem vremenu in dobri obutvi je obvladljivo. Ena pohodnica se je odločila, da tega dela poti ne bo šla. Kaj zdaj? Večerja in postelja sta nas čakali na koči za kuloarjem. Skupino smo razdelili. Pomočnica je prevzela glavno skupino, sama pa sem s šoferjem in nekaj »odpadniki« poiskala prenočišče. Bilo je dopoldne in pri hotelu od prejšnjega večera je bilo še dovolj prostora. Tisti dan smo šli še na krajši izlet, kam, se ne spomnim.

Pomembno je bilo le, da smo se naslednji večer znova srečali v hotelu na sedlu. Topel tuš in boljše večerje sta naredila svoje, motivacija se je vrnila v polni meri.

Naslednji dan spet dež, veter pa nam je raztrgal še pelerine. A peripetij še ni bilo konec. Na planini Pietra Piana smo se javili planšarju, ki bi nam moral skuhati večerjo. Ležišča so bila zagotovljena, večerja pa ne. Lahko bi se pritožili upravi parka, a mi smo potrebovali večerjo takoj. V akcijo je stopila M., v bližnji trgovinici kupila vse zaloge, planšar pa nam je posodil velik lonec. Večerjo smo si skuhati sami. Za zajtrk smo pojedli ves riž in mleko, kot dojenčki. Tako smo zaključili prvo polovico poti in se ob rečici Manganello spustili proti Vizzavoni.

Leta 2013 smo se na Korziko vrnili, da dokončamo še drugi del GR20. Začeli smo pri Vizzavoni, del skupine je šel čez Monte d'Oro, ostali po klasični poti. Skoraj brez zapletov. Predzadnji večer na sedlu Bavella smo namreč preizkusili delovanje francoskega reševalnega sistema. Kolegica je potrebovala pomoč. Zaradi dodatnega zavarovanja smo poklicali v Maribor, od tam so nas povezali s Parizom. V dvajsetih minutah so bili reševalci pri nas. Neverjetno, sistem deluje. V treh urah so se vse tri, pacientka, zdravnica in francosko govoreča spremljevalka, vrnile s taksijem. Ostala nam je še zadnja etapa, sestop v Conco, nato pot proti Bastii in na trajekt za Livorno.

To je moja zgodba o Korziki, s katero smo pobrisali prah s spominov. Lahko bi še dolgo pripovedovali, a nekaj mora ostati tudi za osebno doživetje. Navsezadnje, vsake oči imajo svojega malarja.

Korzika, julij 2013

Korzika, julij 2013

Sodelovanje z zavodi in društvu

Mateja Grat

Nove ideje in zanimive vsebine netijo privlačnost in povezovanje ljudi okrog uresničevanja različnih ciljev. V zgodnjih letih je Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah z Lovsko družino Šmarje pri Jelšah organiziralo skupne pohode po lovskih poteh naše občine z družabnimi zaključki pri lovskih postojankah na Miklavžu in v Ločnecu. Ob prazniku Občine Šmarje pri Jelšah vsako leto v začetku junija organiziramo tradicionalni pohod Po gričih okoli Šmarja, ki je od leta 2025 vpisan v seznam prireditev v širši Savinjski regiji. Sodelujemo tudi pri drugih prireditvah v občini, pri predstavitev vseh lokalnih društev (npr. v Tednu vseživljenjskega učenja, ob dnevu športa) ter z Javnim zavodom za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, ki vabi sokrajane, ljubitelje narave, da hoja postane del zdravega življenjskega sloga vsakogar. Redno se povezujemo s sosednjimi in oddaljenimi planinskimi društvu, pri izobraževanju članov in izvedbi zahtevnih pohodov. V zadnjih letih smo se povezali s Knjižnico Šmarje pri Jelšah na področju kulturno-literarne dejavnosti. Planinska bralna značka približa bralcem in pohodnikom gorniško literaturo, zanimivi planinski večeri pa predstavijo avtorje gorniške literature in izjemne osebnosti s področja planinstva in alpinizma, ne zostanejo likovne razstave in gorniški filmi.

Planinski večeri

V več letih smo organizirali zanimive, aktualne in dobro obiskane planinske večere z željo seznaniti obiskovalce o njihovih doživetjih v gorah, predstaviti območja, ki jih navadni planinci ne moremo obiskati, in prikazati življenja obiskovalcev gora v ekstremnih razmerah.

Planinski večer z dr. Petrom Mikšo, predavanje o (gorski) identiteti Slovencev, 2022

Planinski večer Kocbek in njegove zdrahe, 13. maj 2025

2009

Marko Noč »Pot Planica-Pokljuka« in Fanči Moljk »Po Novi Zelandiji«

2010

Franček Knez in Jože Zupan

2014

Dušan Klenovšek »Zavarovane in ogrožene rastlinske vrste v gorskem svetu Slovenije«

2015

Branko Ivanek in Bojan Rotovnik »Vzpon na Mt. Kazbek«

2016

Ogled nagrajenega gorniškega filma »The Summit«

2017

Geolog Aleš Zdešar »Naravni parki Slovenije 2017«

2018

Alpinist Jani Bele »Nevarno proti vrhovom« in prvi literarno-planinski večer: Milenka Kajtner in Monika Gobec

2019

Mag. Miha Pavšek »Triglavski ledenik« in Tinka Gantar »Mednarodni dan gora - Festival Brati gore«

2020

Irena in Bogdan Kobal »Afriške poti«

2023

Matija Plajnič in Stanko Drogenik »Slovenska planinska pot«

2024

Vida Debelak »Slovenska Jakobova pot« in Ida Javornik naravovarstveno predavanje »Ponikovski kras«

2025

V Muzeju baroka v Šmarju pri Jelšah je bila obiskovalcem na ogled gostujoča razstava makete Aljaževega stolpa in izbor spominskih fotografij obiskov Triglava

Planinska bralna značka »Beremo in hodimo v gore«

Mateja Grat in
Slavica Javornik

V sodelovanju s Knjižnico Šmarje pri Jelšah smo leta 2024 začeli prvo planinsko bralno značko z imenom »Beremo in hodimo v gore«, ki je prepleta prebiranje predlagane planinske literature. Med letom smo v goste povabili predavatelje na planinske večere, ki so nam osvetlili svoje doživljanje alpskega sveta in bralno leto zaključili na mednarodni dan gora pod imenom Festival Brati gore, ki je vsako leto 11. decembra in je namenjen praznovanju alpske kulturne dediščine. Gostje planinskih večerov so bili alpinist Viki Grošelj s predstavitvijo knjige »Mojih 33 odprav«, zgodovinar dr. Peter Mikša je predstavil Skalaše, sledil je ogled filma »Viharnik z roba, 100 let Skalašev.« Predavanje Dušana Škodiča nam je osvetlilo zgodovino osvajanja očaka z naslovom »Triglav je naš«, Jakob J. Kenda je v knjigi Apalaška pešpot opisal 4500 km dolgo pot, nam pa je to pot predstavil z drobcami dogodivščin na poti. Nataša Pergar je spremljala alpinista Tomaža Humarja na njegovih ekstremnih alpinističnih potovanjih, na katerih je doživljala njegov odnos in doživljanje gora. O doživetjih in njegovem klicu belih gora je spregovorila na predavanju z naslovom »Govorica najvišjih gora.«

Na otvoritvi druge planinske bralne značke smo gostili Ireno Cerar, ki nam

je predstavila svojo knjigo »Svetišča narave«, v kateri nas osvešča o vrednotah narave. Sledila so predavanja »Polet čez onesnažen svet« ob dnevu Zemlje, predaval je Matevž Lenarčič. Med letom smo gostili še dr. Petra Mikšo, ki je predstavil zgodovinski razvoj planinstva v Kamniško-Savinjskih Alpah, Irena Jakuš in Lidija Petrovič pa sta s kratkim skečem »Fran Kocbek in njegove zdrahe« predstavili gornika Kamniško-Savinjskih Alp. Dušan Škodič je raziskovalec zgodovine planinstva, predstavil nam je svojo knjigo »Meja na razvodnici«, ki opisuje potek in življenje ob rapalski meji. Jeseni se nam je pridružil predavatelj in obiskovalec Himalaje Viki Grošelj s predavanjem »Makalu 8481 m«, ob 50. obletnici prvega vzpona na to goro. Na zaključku planinske bralne značke sta nam alpinista, predavatelja in gorska vodnika Marija in Andrej Štremfelj predstavila potopis o 40-dnevnem potovanju pod Mont Everestom »Moč noči je v svetlobi zvezd.«

Brati knjigo v planinskem miru so neprecenljivi trenutki. V Planinskem društvu Šmarje se vedno bolj zavedamo povezave med gorami in literaturo. Brati literaturo med gorami, kjer tišina šepeta, je velik privilegij.

Podelitev 2. planinske bralne značke Beremo in hodimo v gore
z alpinistoma Andrejem in Marijo Štremfelj, 2025

Podelitev 1. planinske bralne značke Beremo in hodimo v gore z gostom Dušanom Škodičem, avtorjem knjige Triglav je naš, 2024

Začetek 2. planinske bralne značke Beremo in hodimo v gore z gosti Ireno Cerar, Dušanom Klenovškom in Karmen Gajšek, 2025

Študijski krožki

Jana Turk Šulc

Študijski krožek je brezplačna splošnoizobraževalna oblika prostovoljnega učenja manjše skupine odraslih skozi daljše časovno obdobje. Člani v krožku z demokratično menjavo znanja, spretnosti in izkušenj spodbujajo svojo intelektualno rast, vzpostavljajo in krepijo vezi med ljudmi in pomembno pripomorejo tudi k bolj kakovostnemu življenju v svojem okolju. Študijske krožke vodijo mentorji, ki so uspešno zaključili program usposabljanja na Andragoškem centru Slovenije, ki vodi in razvija projekt ter spremlja delovanje študijskih krožkov.

Izvajanje študijskih krožkov podpira Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, ki preko javnega razpisa izbere izvajalce, ki jim sofinancira izvajanje študijskega krožka. Na javni razpis se lahko prijavijo izvajalci, ki izpolnjujejo pogoje: registrirano imajo izobraževalno dejavnost, sodelujejo

z usposobljenim mentorjem ter izpolnjujejo druge posebne pogoje, vezane na izvedbo, vsebino in vključene ciljne skupine.

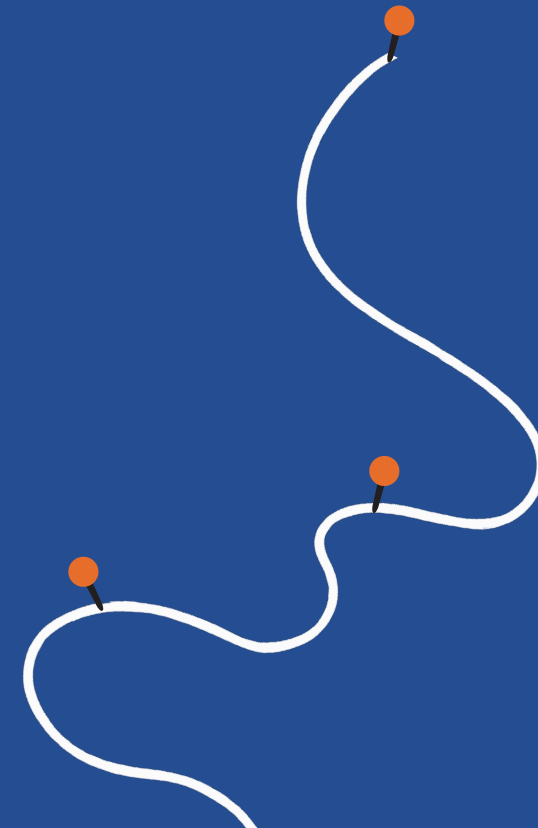
V letu 2025 se je naše planinsko društvo prvič prijavilo na javni razpis in bilo s prijavo uspešno. Sofinancirano smo dobili izvedbo obeh prijavljenih študijskih krožkov.

V študijskem krožku Kje so tiste stezice ... smo posneli kratek promocijsko-predstavitveni film poti Po gričih okoli Šmarja, ki je objavljen na naši spletni strani. Z bralnim študijskim krožkom Brati gore pa smo vsebinsko dopolnili in podprli izvajanje planinske bralne značke, predvsem z organizacijo dogodkov, na katere smo povabili avtorje, uvrščene na seznam bralne značke. Oba študijska krožka je vodila naša članica Jana Turk Šulc, ki je mentorica bralnih in splošnih študijskih krožkov ter vodja študijskih krožkov.

Posebni projekti in dosežki

Planinske poti Planinskega
društva Šmarje pri Jelšah

Po gričih okoli Šmarja

Vanesa Smole

Po gričih okoli Šmarja je lahka planinska pot, speljana po gričevnatih obronkih šmarske kotline. Celotno pot v zmernem tempu prehodimo v petih urah. Ves čas nas razvaja s čudovitimi panoramskimi razgledi in mnogimi zanimivimi kulturno-zgodovinskimi postojankami.

Začetek poti je pri kulturnem domu v središču Šmarja pri Jelšah. Pot nas nato vodi mimo župnijske cerkve Marije Vnebozete, od katere zavijemo proti severozahodu mimo železniške postaje, stadiona, bazena, nato pa prečimo železniško progo in v križišču zavijemo levo navkreber skozi drevored proti dvorcu Jelšingrad. Tu je tudi prva kontrolna točka. Dvorec Jelšingrad je nekaj posebnega, saj je edini na slovenskih tleh, kjer se prepletata baročni in orientalski arhitekturni slog. Obdaja ga zanimiv park, oboje pa je nedvomno vredno ogleda.

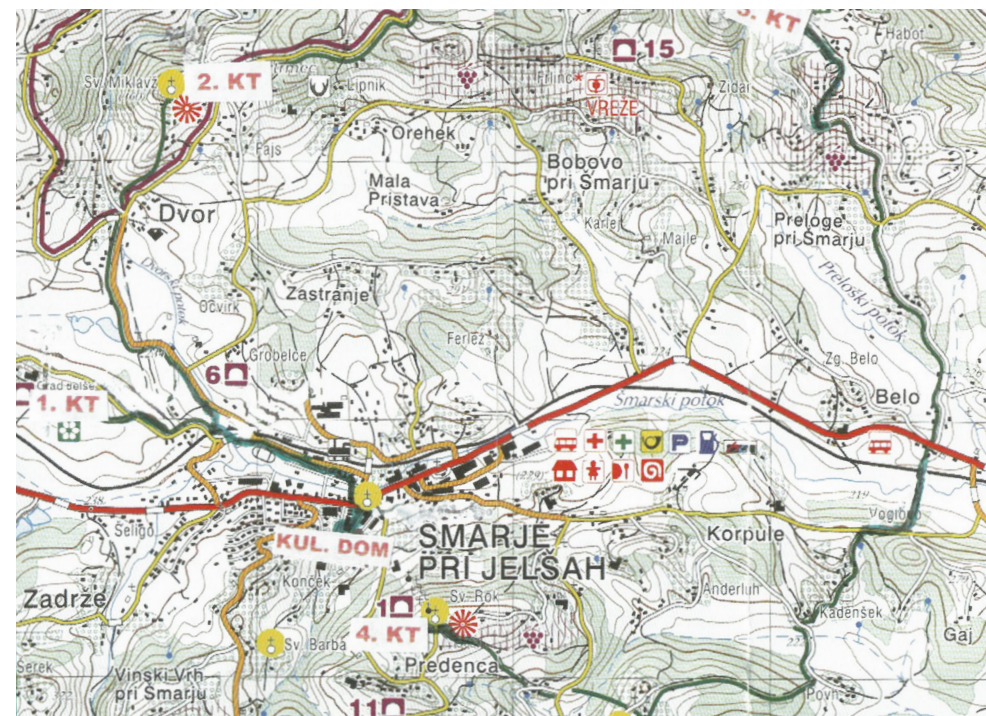
Od Jelšingrada se napotimo preko senožeti v smeri naselja Dvor. Asfaltni cesti sledimo ob potoku do konca naselja, kjer zavijemo desno v hrib. Pot tam izgubi asfaltno prevleko in se spremeni v gozdni kolovoz, po katerem se povzpemo do cerkve svetega Miklavža. Tu je druga kontrolna točka, odpre pa se nam tudi čudovit pogled na Šmarje in cerkev svetega Roka s Kalvarijo.

Pot nato nadaljujemo proti vzhodu do asfaltne ceste, kjer se usmerimo levo po ravnici v gozd. Ko pridemo po cesti do

kapelice, zavijemo desno, nato pa sledimo kolovozu in nadalje asfaltni cesti po grebenu. Ob poti je še ena kapelica, pred katero je tudi prostor za počitek, ob njem pa stoji čudovit čebelnjak.

Markacije in smerokaz nas iz grebena nato usmerijo desno proti Ipšekovi domačiji na Pijovcih, kjer je tretja kontrolna točka. Le nekaj sto metrov naprej se pot začne spuščati med vinogradi proti Prelogam, kjer nadaljujemo pot po oznakah čez travnike in gozd. Ko smo zopet na cesti, nadaljujemo pot in zavijemo desno mimo domačije Rupnik do regionalne ceste. Prečkamo cesto, železniško progo, potok in gozd. Zopet smo na asfaltu, kjer zavijemo desno. Pri Lorgerju zavijemo na levo na kolovoz in nato mimo Kadenškove kmetije čez potok v gozd. Sledimo oznakam na desno proti cerkvi svetega Tomaža na Brecljevem. Zavijemo desno v gozd po uhojeni poti in že vidimo naš cilj, cerkev svetega Roka, kjer je četrta kontrolna točka. Cerkev svetega Roka krasi preprosta zunanost in izjemno bogato okrašena notranost. Velja za pravi biser baročne umetnosti, ob lepem vremenu pa se z griča, kjer stoji, vidi več kot 50 cerkva. Pogled sega vse od solčavskih hribov do svete Uršule nad Slovenj Gradcem in Pohorja.

Sledi le še spust med kapelicami Kalvarije, mimo Muzeja baroka in župnišča nazaj do izhodišča naše poti.

Doživite pot že zdaj – skenirajte QR kodo in si oglejte video zgodbo poti Po gričih okoli Šmarja.

Video posnetek je nastal v okviru študijskega krožka Planinskega društva Šmarje pri Jelšah »Kje so tiste stezice ...«, v sodelovanju s Knjižnico Šmarje pri Jelšah, financiralo ga je Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije.

Pohod po gričih okoli Šmarja, 2000

Pohod po gričih okoli Šmarja, 2000

Pohod po gričih okoli Šmarja, 2000

Pohod po gričih okoli Šmarja, 2000

Po gričih okoli Šmarja, v Ločnecu, 5. 6. 2016

Po gričih okoli Šmarja, 5. 6. 2016

Pohod Sveti Štefan, Babna Gora, 8. 5. 2021

Po gričih okoli Šmarja, 24. 5. 2025

Nagrajeni člani Planinskega društva Šmarje pri Jelšah

IME IN PRIIMEK	LETO	VRSTA PRIZNANJA PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE (PZS)
Janko Fras	2002	Pisna pohvala PZS
Bogomira Čakš	2006	Pisna pohvala PZS
Dragica Kramperšek	2006	Pisna pohvala PZS
Zvonko Krobat	2006	Pisna pohvala PZS
Cvetka Berginc	2010	Pisna pohvala PZS
Mateja Grat	2006	Bronasti častni znak PZS
Ana Založnik	2006	Bronasti častni znak PZS
Ivan Strašek	2006	Bronasti častni znak PZS
Frančišek Drobne	2006	Bronasti častni znak PZS
Zvonko Krobat	2010	Bronasti častni znak PZS
Bogomira Čakš	2010	Bronasti častni znak PZS
Mateja Grat	2011	Srebrni častni znak PZS
Ana Založnik	2011	Srebrni častni znak PZS
Ivan Strašek	2011	Srebrni častni znak PZS
Frančišek Drobne	2011	Srebrni častni znak PZS

Arhiv: Naveza

Dobitniki priznanj, 10.6.2006

**Ljudje
društva**

Galerija predsednikov skozi čas

Prvi predsednik Planinskega društva Šmarje pri Jelšah Darko Bizjak od leta 1996 do 2000

Breda Bizjak

Šmarje pri Jelšah je v zadnjem desetletju prejšnjega tisočletja še veljalo za manjši kraj, v katerem so različne interesne skupine prebivalcev narekovale formiranje in delovanje tedanjih društev. V prvi polovici devetdesetih je bilo na področju planinarjenja zaznati nekakšno mrtvilo, kar ni bilo po godu tedanjim šmarskim planincem, ki so v tistem času večinoma delovali v okviru tedaj delujočih planinskih društev Rogaška Slatina in Rogatec.

Po pričevanjih so se na pobudo Jake Rihtariča v okviru šmarskih planinskih navdušencev sprožile aktivnosti za ustanovitev samostojnega Planinskega društva Šmarje pri Jelšah, ki bi s svojim delovanjem zagotovilo boljše pogoje za družno in bolj aktivno preživljanje časa članov društva na planinskih pohodih. Za vodenje novo ustanovljenega društva je bil leta 1996 izbran Darko Bizjak. V društvo se je v času ustanovitve vključno s podmladkom iz osnovne šole Šmarje pri Jelšah včlanilo več kot 200 planincev, ki so takrat v novi preobleki tako rekoč ponovno shodili in v tistih začetkih delovanja skupaj načrtali pot, po kateri bo društvo delovalo in se skozi čas razvijalo. K dejstvu, da društvo še danes obstaja in deluje, je vsekakor pripomogel enoten skupinski duh tedanjih članov, ki so bili pripravljeni trmasto vztrajati na poti, ki so si jo zadali.

Zaradi bolezni je Darko Bizjak leta 2000 predal vajeti Francu Drobnetu.

Prvi koraki planinskega društva

Franc Drobne, predsednik društva od 2000 do 2013

Ob ustanovitvi društvo ni imelo planinskih vodnikov, zato smo pohode vodili člani upravnega odbora, in to predvsem v sredogorje, po lahkih označenih poteh. Za prve vzpone po zahtevnih in zelo zahtevnih poteh smo si pomagali z vodniki izven našega društva. Med drugimi nas je vodil tudi Jože Kodre, predsednik Savinjskega meddruštvenega odbora, na Mangart po slovenski strani in na Malo Mojstrovko čez severno steno. Zame je bil to prvi vzpon z vso planinsko opremo.

V tem času pa so prvi naši člani že zaključili vodniško izobraževanje in društvo je pridobilo vse pogoje za uspešno delo. Danes je društvo lahko ponosno na svoje 30-letno delo.

V prihodnjem obdobju pa je poleg pohodov pomembno poglobljanje novih aktivnosti, ki jih društvo že izvaja, in to so pridobivanje novih članov kot stalna naloga, delo z mladimi v vrtcu in osnovni šoli, ti so temelj in prihodnost društva, varstvo narave je pomembna dolžnost planinca in je sestavni del planinske vzgoje, tu so še markacisti in mnoge druge aktivnosti.

Predsednik planinskega društva Franc Drobne prejema občinsko denarno nagrado.

V zimski objem gora

Jožica Libnik

Matjaž Libnik je že od mladih nog rad zahajal v hribe in pohodništvo je postalo njegov način življenja. Ob pogledu na ožarjene vrhove mu je zaigralo srce, kar poneslo ga je tja gor med vršace. Najljubše so mu bile zimske ture, na katere se je vedno skrbno pripravil in večkrat preveril, ali ima v nahrbtniku vse potrebno. Zimsko belino, ki se iskri v soncu, je občudoval. Ob škripanju zmrznjenega snega pod nogami se je poigral, to je bil njegov svet.

Doma je hranil obsežno zbirko strokovnih in leposlovnih gorniških knjig, ki jih je z veseljem prebiral znova in znova, da si je bogatil znanje o gorskem svetu. Njegova tiha želja je bila, da bi končal tuzemsko bivanje nekje pod vršaci.

Društvo je vodil en mandat, od leta 2013 do 2018.

Pogled na delovanje društva v dvojnem mandatu

Ana Založnik, predsednica društva od 2018 do 2025

Predsedovanje Planinskemu društvu Šmarje pri Jelšah sem iz rok Matjaža Libnika prevzela na občnem zboru leta 2017 za obdobje do leta 2021. Na občnem zboru leta 2021 sem bila ponovno izvoljena še za eno mandatno obdobje štirih let. Značilno za to obdobje je bilo, da smo naš osnovni program izvajali smelo z nadaljnjim širjenjem našega delovanja doma in v tujini. Krila nam je malo prirezala epidemija covid-19. Takratna oblast je z omejitvijo gibanja na matične občine omejila tudi naše delovanje za nekaj časa. Takoj, ko so te omejitve prenehale, smo odšli na predvideno planinarjenje v tujino, opremljeni z vsemi potrdili o cepljenjih, testiranjih in podobno. Po kočah in hotelih smo spali v svojih traktih, jedli smo v svojih jedilnicah, testirali smo se tudi vmes v tujini in imeli srečo, da nas bolezen ni hotela. Hribi so bili tisto leto še lepši kot sicer.

V času mojega predsedovanja smo ponovno poskušali vzpostaviti sodelovanje z vrtci. Za dve leti nam je uspelo z vrtcem na Kristan Vrhu. Žal je odšla vodja pozneje v pokoj in zgodba je bila zopet zaključena. Nekaj zanimanja za sodelovanje so kazali tudi v Šmarju pri Jelšah, ampak dlje od enega sestanka nismo prišli. Uspešno pa smo sodelovali z lokalnim zavodom za šport, turizem in mladino pri organizaciji in umestitvi letnega pohoda okrog Šmarja pri Jelšah. Prizadevali smo si, da je število članov skozi vsa leta ostalo konstantno.

Vsako leto smo v okviru praznovanja praznika občine organizirali pohod Po gričih okoli Šmarja. Čez vso obdobje smo se tudi izobraževali. Tako smo v tem času pridobili novo mlado vodnico, varuhinjo gorske narave in novo članico gorske straže.

V letu 2025 je vodenje društva prevzela novoizvoljena predsednica Slavica Javornik.

Kratki portreti aktivnih članov danes

Moj vstop v planinski svet

Mateja Grat

Gorski svet ohranja prvobitnost divjine, mir in veličino narave. Obiskovanje tega »nekoristnega sveta« nas planince kot goste lahko neizmerno bogati. Dá nam spoznanje o majhnosti in nepomembnosti človeka v prostranstvih gora. V nas vzbudi spoštovanje, ponižnost in odgovornost do čudovite in včasih tudi krute narave.

Planine so mi kot otroku predstavili starši, pravo ljubezen pa sta zanetili odlični mentorici planinskega krožka v osnovni šoli Šmarje pri Jelšah Anka Jurjevec in Anica Škornik. Popeljali sta nas po Zasavski obhodnici, Štajersko-Zagorski poti in vse do visokogorja (na Ojstrico po Kopinškovi, po grebenu na Storžič, na Triglav in Sedmera jezera). Spominjam se, da nismo imeli na voljo planinskih čevljev ali opreme, zato mi je oče priskrbel »delavske čevlje«, pumparice pa mi je sešila šivilja. To so bili še časi, ko smo se z rednim avtobusom odpeljali do Logarske doline, naprej peščili po cestah do začetka planinskih poti. V letih po osnovni šoli je planinska aktivnost v Šmarju zamrla, po

ustanovitvi društva pa sem se ponovno začela udeleževati pohodov s svojo družino. Kmalu mi je postalo jasno, da za resnejše pohode nimam dovolj znanja. Z veseljem sem opravila vodniški tečaj in nato kot vodnica predala znanja o varni hoji članom in vsem sopotnikom na pohodih. Skupaj smo varno opravili številne lepe poti, osvojili zahtevne vrhe in se zadovoljni vračali domov.

Danes me hribi privlačijo enako kot pred leti, radovednost me vodi v nova gorstva, k novim izzivom in odkrivanju skritih lepote in neznanega. To rada delim s sopotniki, prijaznimi, srčnimi in tovariškimi planinci in prijatelji. V hribih najdem svoj mir, harmonijo z naravo in občutek svobode.

Moj svet miru in lepote

Irena Kobal

Članica Planinskega društva Šmarje pri Jelšah sem od leta 2013. V hribe hodim z velikim spoštovanjem in ljubeznijo do narave. Narava in njene lepote mi veliko pomenijo. Pripetljaje in doživetja v hribih sem velikokrat zaupala prijateljem in

znancem ter jih tako zvalila v ta čudovit gorski svet. Danes so mi hvaležni, saj se naša druženja in hoja nadaljujejo in širijo. Velikokrat do izhodišča v hribe pridem z javnim prevozom in tako imamo s prijatelji nekaj časa, da obujamo prijetne spomine na prehojene poti in kujemo načrte za naslednje pohode.

Pohodi po gorskih poteh zame niso samo rekreacija, ampak tudi sprostitve, ki blagodejno vpliva name. Čas, ki ga preživim v hribih, je čas, v katerem razmišljam o lepotah in tako lahko odmislim vsakdanje skrbi, ki mi jih nalaga življenje. Varstvo gorske narave ima vedno večji pomen, zato sem se leta 2017 udeležila izobraževanja za gorskega stražarja in od takrat me narava še bolj privlači. Sem velika poznavalka cvetja in drugih rastlin v naravi in zato rada obrazložim pohodnikom imena in značilnosti rastlin, ki se nam ponujajo na poteh. Za ohranitev spominov s hribov mi je v veliko veselje, da oblikujem kratke predstavitve pohodov s slikovnim in besednim prikazom. Na tak način seznanjam tiste, ki hodijo v hribe, in tiste, ki žal ne zmorejo več z nami na naše poti. Ljudje so mi hvaležni, jaz pa zadovoljna.

Kot gorska stražarka sodelujem tudi pri varovanju velikonočnice na Boču. V aktualnem mandatnem obdobju od 2025 opravljam naloge blagajničarke.

Sprememba življenjskega sloga

Stanko Kozjan

Kar nekaj let mora v življenju posameznika preteči, da spozna še kaj drugega kot samo delo in ustvarjanje novih proizvodov za zadovoljevanje potreb. Proti koncu moje aktivne kariere me je začelo zdravje opozarjati in zaslutil sem, da bo potrebna sprememba v življenju.

Med večjo ponudbo dejavnosti v širšem okolišju sem se med drugim odločil za hojo v hribe. Hribi so me vedno privlačili s svojo naravno lepoto, ko sem jih opazoval od daleč. Dobil sem občutek, da se bom v hribih dobro počutil. Vpisal sem se v Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah in tukaj našel dobro izbiro pohodnih izletov zame. Z mano obiskuje hribe tudi moja žena in tukaj sva našla dobro družbo, ki v hribih vidi veliko več kot samo hojo. Med

hojo se povežemo v prijateljstvo, krepimo svojo fizično moč in opazujemo skrivnost narave, ki nam nudi vse tisto, kar najbolj potrebujemo, domačnost in preprostost. Ugotavljam, da sam verjetno ne bi našel vseh teh skrivnih, naravnih lepote, ki jih ponuja pohodništvo z društvom. Pretekle izkušnje iz poslovnega sveta me usmerjajo tudi pri delu v upravnem odboru, ki sem ga z veseljem sprejel. Pomagam po svojih najboljših močeh, da društvo ostane v dobri kondiciji in še naprej deluje v korist ljudi, ki imajo radi naravo in njene lepote.

Moja pot od pohodnika do markacista

Alojz Lorger - Slavc

Na planinstvo sem dolgo časa gledal nekako tako, kot pravi naš pregovor: »Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor.« Ko pa sem se leta nazaj večkrat ustavil pred vitrino Planinskega društva Šmarje pri Jelšah in si ogledoval fotografije planincev, ki so osvajali vrhove doma in po svetu, sem svoj pogled na planinarjenje spremenil in porodila se mi je želja, da se jim pridružim. Ker sem sam nekoliko okleval z vpisom

v društvo, me je s člansko izkaznico in plačano članarino presenetila sestra ob praznovanju mojega abrahama. Od takrat sem se z veseljem udeleževal najrazličnejših pohodov, ki jih je imelo društvo v programu. Z ostalimi člani društva sem prehodil velik del slovenskih planinskih poti, nemalokrat pa tudi tistih izven naše domovine. Z našimi vodniki sem osvojil nekaj tur v Dolomitih, Savojskih Alpah in Pirenejih. V najlepšem spominu pa so mi ostali pohodi po Korziki, in sicer pot GR20, ki smo jo prehodili v celoti.

Po nekaj letih članstva v društvu sem postal tudi markacist. Z našim markacistom Ivanom Peckom sva markirala in postavila smerne označbe tudi na delu Marijine pohodne poti v naši občini in skrbela za urejenost naše pohodne poti Po gričih okoli Šmarja. Večkrat sem se pri organiziranem markiranju in obnovi planinskih poti po Sloveniji pridružil tudi drugim društvom. Član društva sem zdaj že več kot 20 let in tudi meni so se leta že nabrala. Upam pa, da mi bo zdravje služilo, da sem bom lahko tudi v prihodnje udeleževal naših zanimivih in pestrih pohodov.

JEZERSKO, LEDINE, RINKE

Sedim na Koroški Rinki,
pred mano raznovrstni utrinki.
V daljavi Triglav se iznad megle dviga,
nad njim pa le tu in tam kako letalo šviga.
A bližnji hribi - ti so prava sladica!
Kočna v soncu, pa Dolgega hrbta vsaka špica.
Za njo Skuta, na vrhu je precej ljudi.
Nekdo na Kranjski Rinki se mudi.
Pogled na levo - glej Brana, Planjava
se nad meglo dviga bahava.

Kako smo bogati, bogati v srcu,
da vse to nam je dano.
Občutkov polno me obdaja.
Le ven, ljudje, v gore, na plano!

Cvetka Berginc

Cvetka Berginc

HREPENENJE

V nebesih pod Triglavom sem doma
in srce poje mi z vrhov gora.
Ko širjave plan uzre oko,
poletela kot ptica bi v nebo.
Bi zavriskala ljudem v dolini,
ki vedo le, kako pojo petelini!
Ne slišijo pa petja vetra,
ki se zaganja v police,
niti tišine, ko utihnejo še ptice.
Mogočno gora se pritihotapi ti v dušo,
kot svizec, ki v strahu se zaleze v rušo.

Obogati - oplemeniti ti spomin,
ko poje ti iz stene kladivo v klin.
In ko se dan prevesil v noč je,
ko treba zapustiti je pobočje,
si vedno znova delaš trdne plane,
da kmalu spet pustiš za sabo kraje zaspane,
se poženeš v breg - na goro,
pa čeprav bi eni rekli - to je noro!

Cvetka Berginc

Slovenska planinska pot
1700 m
Kranjska koča na
Ledinah
PD KRANJ

Foto zgodbe in anekdote

»Planinske prigode«
– smešne ali ganljive
zgodbe s pohodov

Zasavska planinska pot
BOHOR
1823 m
Brezjeko-Kum

VODNIKOV DOM
NA VELEM POLJU
1817 m
PD SREDNJA VAS V BOHINJU

Pa smo šli ... v Avstrijo po gobe ...

Ana Založnik

V programu planinskih tur za leto 2006 smo imeli tudi Pristovški Storžič, 1759 metrov visoko goro na meji z Avstrijo, ki je ime dobila po lastnikih kmetije Pristovnik. Naš pohod smo začeli na Jezerskem vrhu (1218 m), tik za stavbo mejnega prehoda. Pot se po avstrijski strani povzpne na najvišjo točko, 1759 m. Po poti so tudi t. i. »zajle«, zato smo za pot porabili kar predviden čas, eno uro in 30 minut. Za sestop smo si izbrali vas Korte, kjer je tudi kmetija Pristovnik. Z lastniki kmetije smo si ogledali cerkev in pokopališče, kjer so pokopani njihovi predniki, ki so hkrati tudi sorodniki naše kolegice B. Svet je res majhen, sploh v hribih.

Imamo pa tudi zanimivo prigodo s tega izleta. Ko smo sestopali po gozdnatem zahodnem pobočju, smo naleteli na pravi gobarski raj. Večina planincev se je takoj zapodila v nabiranje gob. Planinci se niso kaj dosti ozirali na mnenje vodnice ture, ki jim je dejala, da v Avstriji nabiranje gob v zasebnih gozdovih ni dovoljeno. Ko smo se končno zopet uspeli zbrati, smo odšli naprej v vas Korte, kjer smo se Pristovnikovim osebno opravičili za »ukradene gobe«. Seveda smo se jim tudi iz srca zahvalili. Nadalje smo sestopili čez Korško sotesko na Obirsko.

Prigode z gobami se še danes radi spominjamo.

Pristovški Storžič, gobe, 26. 8. 2006

Pristovški Storžič, 26. 8. 2006

Pireneji, 5. 7. 2022

Pireneji, Anayet Vertical, 9. 7. 2022

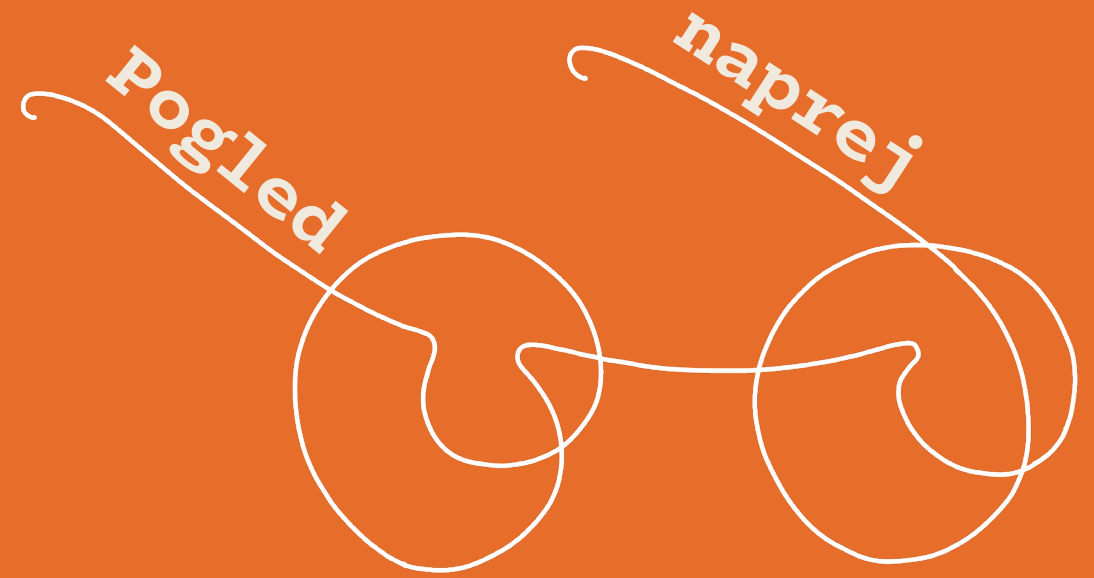
Soba 402

Vida Debeljak

Pogostokrat se kratka zgodba ali anekdota začne z »nekoč je bilo«, »zgodilo se je«, »bilo je tistega leta« in podobno. Tako smo bili tudi planinci priča zanimivi dogodivščini, ki je v pojmovanju realnosti mejila na neverjetnost in nerazložljivost.

Pisalo se je leto 2022, ko smo se planinci Planinskega društva Šmarje pri Jelšah s somišljeniki iz drugih krajev Slovenije odpravili na planinarjenje po centralnih Pirenejih. V zgodnjem julijskem jutru nas je pot vodila, ali bolje povedano cesta peljala, preko severne Italije v Francijo, kjer smo v Provansi prenočili. Naslednji dan smo po dolini Gaube mimo istoimenskega jezera opravili vzpon na 3032 m visok Petit Vignemale in se po sestopu vrnili do mesta in romarskega središča Lurd, ki leži ob vznožju Pirenejev. Tam smo se v starem mestnem jedru namestili v hotelu, si razdelili sobe in ključe. Midve z Dito sva dobili ključ z obeskom 402, najini sosedi pa sta bili Zdenka in Zinka. Super, da smo skupaj. Imeli smo prosto popoldne za ogled mesta do večerje. Nekateri so potem čas izkoristili za počitek, drugi so šli na sprehod od reki Ousse, tisti najbolj vztrajni pa smo šli do cerkve in votline, kjer se je leta 1858 revni deklici Bernardki prikazala Marija in ji naročila, naj na tem mestu zgradijo kapelo, kar je bilo tudi kasneje uresničeno s pomočjo njenega očeta; danes na tem mestu stojijo kar štiri. Bili smo priča večerni sveti maši z veličastno procesijo na trgu pred cerkvijo, kar se nas je globoko dotaknilo. Med vračanjem proti hotelu smo šla dekleta mimo številnih

trgovin in stojnic, kjer prodajajo spominke, in kupile nekaj malenkosti za svoje domače in tudi zase. Ob prihodu v hotel smo stopile do recepcije po ključ, vendar je bil prostor ob številki 402 prazen. Čudno, saj sem ga vendar pustila tam, a sem kljub temu pobrskala po torbici. Ključa ni bilo. Prosile smo receptorja, naj nama s svojim rezervnim ključem odpre vrata sobe. Vstopile smo previdno, slišali so se glasovi in ugotovile smo, da je bil le tv sprejemnik v sosednji sobi bolj glasen. Preverile smo, če ni notri »vlomilec«, če so vse stvari na svojem mestu, če morda karkoli manjka. Vse je bilo tako, kot mora biti, in zahvalile smo se receptorju za njegovo prijaznost. Kar na hodniku smo vse štiri modrovale in se spraševale, kje bi lahko bil ključ, ko stopi iz dvigala Tatjana z našim ključem. Kako? Od kod? Pojasnila je, da ga je nevede pomotoma vzela na recepciji, ker je visel nad številko sobe 302, in šla takoj po večerji počivat. Njena cimra Marija, ki se je kasneje vrnila iz mesta, je odklenila vrata s ključem, ki je ustrezal njuni sobi št. 302. Spoznali sta, da imata dva ključa, začeli preverjati obeske in tako ugotovili, da en ključ pripada sobi, ki je eno nadstropje nad njuno. Saj vendar ne more vsak ključ odpreti vsaka vrata. Po tej razlagi smo se skupaj odpeljale z dvigalom eno nadstropje nižje in poskusile ponovno odkleniti vrata z napačnim ključem, kot je to prej uspelo Tatjani. Vtaknila sem ključ v ključavnico in vrata se niso odprla, poskusila je tudi Dita, rezultat je bil enak. Le kako je to uspelo Tatjani? Čez nekaj časa pa je Dita modro pojasnila: »Čudež, saj smo vendar v Lurdu.«

Pogled

naprej

Poslanstvo, vrednote in vizija društva

Slavica Javornik

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah deluje kot nosilec planinske dejavnosti na lokalni ravni, kjer združuje enako misleče člane. Osnovna dejavnost društva temelji na obiskovanju gora, druženju v planinskem okolju in spoštovanju naravnih vrednot. Planinstvo je povezovanje in izobraževanje obiskovalcev gora, vodenje obiskovalcev na nižje in višje vrhove, izobraževanje o varni hoji v hribe in gore, prenos tehničnega znanja udeležencem ter urejanje pohodnih poti v okolici in širše.

Planinarjenje pozitivno deluje na psihično in fizično počutje posameznika. Da se ljudje odločijo za pohodništvo, so potrebni dobra organizacija pohodov, spoštovanje udeležencev, strokovna znanja vodnikov, pozitivna energija v društvu in prijateljsko spoštljiv odnos do udeležencev. Način življenja nas vedno bolj usmerja v individualnost, vendar je gibanje v družbi enako mislečih prijetnejše in bolj varno. Vrednota planinarjenja je lahko tudi ta: »Več ljudi več ve ali v skupini je moč.« Vrednote si društvo pridobiva s strokovnim izobraževanjem članov, spodbujanjem spoštovanja narave, obiskom neznanih kotičkov sveta, spodbujanjem branja planinske literature in z dejavnostmi, povezanimi z delovanjem društva.

Vizija društva je obdržati oziroma povišati število članov, ki bi skupno krojili pot društva v prihodnosti. Treba je prisluhniti članom in programe prilagajati udeležencem. Društvo kot skupina mora biti usmerjeno k članom, kajti le tako bo društvo dosegalo rezultate. Izobraževanje udeležencev s področja varovanja okolja, skrbi za pohodne poti v okolici Šmarja, z vizijo, kako pritegniti mlade generacije v društvo in organe društva, je naloga, ki bi jo bilo treba načrtovati čim prej, saj se društvo stara, mladih, ki bi pognali voz naprej, pa je trenutno v društvu bore malo.

V društvu si bomo v prihodnje prizadevali za čim več stika z naravo in druženja s podobno mislečimi člani, ki odgovorno in vestno vstopajo v planinski svet.

Vabilo k članstvu in sodelovanju

Vanesa Smole

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah vabi vse ljubitelje narave, gibanja in dobre družbe, da se nam pridružite kot člani društva in pohodniki na naših planinskih popotovanjih. Lepote gora odkrivamo skupaj na skrbno organiziranih, zanimivih in raznolikih pohodih za vse generacije. Članstvo v društvu prinaša prijetno druženje, nova znanja, izkušnje in nepozabne trenutke v naravi. Pridružite se nam in postanite del naše srčne planinske skupnosti.

**Predsedniki,
člani
upravnega
odbora
in člani**

Seznam predsednikov in članov upravnega odbora skozi leta

PRESEDNIKI DRUŠTVA OD 1996 DO 2025

Darko Bizjak 1996–2000
Franc Drobne 2000–2013
Matjaž Libnik 2013–2018
Ana Založnik 2018–2025
Slavica Javornik 2025–

STATUT DRUŠTVA

9. 4. 1996 Pravila društva
3. 2. 2012 Statut društva
2. 2. 2024 Statut društva

RAZVITJE PRAPORA DRUŠTVA 2006 ob 10. obletnici društva

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 1996 DO 1998

Darko Bizjak, predsednik
Anton Vahčič, podpredsednik
Marjan Šarlah, tajnik
Dragica Kramperšek, blagajničarka
Stanko Šket, Branko Andrenšek, Jožica Gajšek, člani

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 1998 DO 2001

Darko Bizjak, predsednik
Franc Drobne, podpredsednik
Mira Čakš, tajnica
Jožica Čokl, blagajničarka
Anton Vahčič, Alojz Stoklas, Matjaž Libnik, Anica Deželak, Jožica Gajšek, člani

31. marca 2000 predsednik Darko Bizjak odstopi s položaja, nadomesti ga **Franc Drobne**. Darko Bizjak ostaja podpredsednik. Ostali člani upravnega odbora ostanejo.

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2001 DO 2005

Franc Drobne, predsednik
Ivanka Strašek, podpredsednica
Mira Čakš, tajnica
Jožica Čokl, blagajničarka
Anica Deželak, Anton Vahčič, Klavdija Dimec, Zvonko Krobat, Vlado Lorger, člani

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2005 DO 2009

Franc Drobne, predsednik
Mira Čakš, tajnica
Jožica Čokl, blagajničarka
Anica Deželak, Ivanka Strašek, Mateja Grat, Ana Založnik, Zvonko Krobat, Janko Jagodič, člani

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2009 DO 2013

Franc Drobne, predsednik
Mateja Grat, podpredsednica
Mira Čakš, tajnica
Jožica Čokl, blagajničarka
Ivanka Strašek, Ana Založnik, Anica Deželak, Janko Jagodič, Zvonko Krobat, člani

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2013 DO 2017

Matjaž Libnik, predsednik
Ana Založnik, podpredsednica in blagajničarka
Marija Lipuš, tajnica
Mateja Grat, načelnica vodniškega odseka
Monika Gobec, Alojz Lorger, Srečko Petauer, Jože Lipuš, Ivan Strašek, Ivan Pecko, člani

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2017 DO 2025

Ana Založnik, predsednica
Janez Krumpak, tajnik
Andreja Šket, blagajničarka
Mateja Grat, načelnica vodniškega odseka
Alojz Lorger, Srečko Petauer, Jože Lipuš, Ivan Strašek, Ivan Pecko, člani

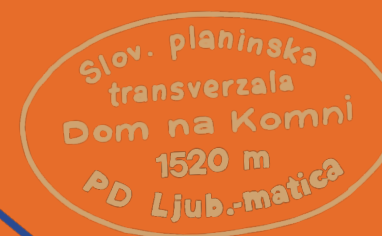
UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA OD 2025 NAPREJ

Slavica Javornik, predsednica
Ana Založnik, podpredsednica
Janez Krumpak, tajnik
Irena Kobal, blagajničarka
Mateja Grat, načelnica vodniškega odseka
Ida Javornik, naravovarstveni odsek
Alojz Lorger, odsek markacistov, do januarja 2026
Aleš Slapnik, odsek markacistov, od januarja 2026 naprej
Andreja Šket, Vanesa Smole, Stanislav Kozjan, člani

VODNIKI DRUŠTVA

Ivan Strašek od 2002
Zvonko Krobat od 2002
Mateja Grat od 2003
Ana Založnik od 2004
Milenka Kajtner od 2008 do 2017
Srečko Petauer od 2010
Vanesa Smole od 2024

Seznam članov od leta 1996

LETO	ŠTEVILO ČLANOV	LETO	ŠTEVILO ČLANOV
1996	211	2011	144
1997	140	2012	Ni podatka
1998	186	2013	68
1999	110	2014	102
2000	130	2015	108
2001	175	2016	120
2002	136	2017	102
2003	209	2018	98
2004	118	2019	98
2005	95	2020	99
2006	153	2021	88
2007	137	2022	100
2008	117	2023	101
2009	135	2024	89
2010	113	2025	99

Zahvala donatorjem

Z vašo finančno pomočjo smo naše 30-letno delovanje uspeli zapisati v zbornik, ki je pred vami. Vsa donirana sredstva so bila namensko porabljena v ta namen. Iskrena hvala za vaše prispevke.

Izdajo zbornika so omogočili:

Občina Šmarje pri Jelšah

Kozjan, d. o. o.

Jagros, d.o.o.

Gostilna Krpan, Golež, d.o.o

Vorio, d.o.o.

Agroteh, d.o.o.

MOS Servis, d. o. o.

Magnum logistika, d. o. o.

Planinska zveza Slovenije

Alojz Škorjanc, s. p.

Vital Mestinje, d. o. o.

Rhydcon, d. o. o.

Veterinarska postaja Tačka Šmarje, d. o. o.

Kmetijska zadruga Šmarje, z. o. o.

Janko Orač, s. p.

Gramoz AP, d. o. o.

Gostinstvo, Pub Vialli, Boštjan Šraml, s. p.

Krajnc, d. o. o

Marko Planinšek, s. p.

Fenik, d. o. o.

**30 let skupnih poti:
1996–2026: Planinsko
društvo Šmarje pri Jelšah**

Izdalo

Planinsko društvo Šmarje pri Jelšah

Zanj

Slavica Javornik, predsednica

Urednica

Mateja Žagar

Uredniški odbor

Slavica Javornik, Mateja Grat,
Vanesa Smole, Irena Kobal

Avtorji prispevkov

Slavica Javornik, Mateja Grat, Peter Mikša, Ana Založnik,
Vida Debelak, Ida Javornik, Irena Kobal, Vanesa Smole,
Alojz Lorger, Jana Turk Šulc, Breda Bizjak, Jožica Libnik,
Franc Drobne, Stanko Kozjan

Avtorica poezije

Cvetka Berginc

Ilustracije

Cvetka Berginc (str. 8, 135, 136), Kvirina Martina Zupanc

Fotografije

Arhiv Planinskega društva Šmarje pri Jelšah

Jezikovni pregled

Sergeja Javornik

Oblikovanje

Kvirina Martina Zupanc

Elektronska izdaja

<https://pd-smarje.com/30-let/>

Datum javne objave

23. 4. 2026

Šmarje pri Jelšah, 2026

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 275840003
ISBN 978-961-07-3293-8 (PDF)

Skenirajte QR kodo
za elektronsko obliko
zbornika.

KOČA
pri Triglavskih jezerih
1683 m

SLOVENSKE
CORE
GRMADA
488 m
NAD KRŠKIM

Slovenska planinska pot
818 m
Koča na Hleviški planini
PD IDRİJA

993m
V. KOZJE

Slovenska planinska transverzala
**PLANINSKO DRUŠTVO
MEŽICA**
KOČA NA GROHATU

VRŠIČ
1738 m

Slov. planin. transverz.
Bolnica Franja
600 m
PD CERKNO

PLANINSKO DRUŠTVO
1340 m
KLOPNI
VRH
LOVRENC NA POHORJU

Slovenska planinska pot
1700 m
Kranjska koča na
Ledinah
PD KRANJ
Slov. plan. transverz.
KOČA NA LOKI POD RASNO
1520 m
PD LUČE

KUM
1220m

2236
STO

KROŽNA POT
ST. VELIKA RUDNICA
688 m
PLANINSKO-ZAGORJE

Slovenska planinska pot
1102 m
Koča pod Kremžarjevim
vrhom
PD SLOVENJ GRADEC

BADJUROVA
428 m
GRAD
BOGENŠPERK
P.D. LITIJA
KROŽNA POT

1242

JAVORNIK

2558 m
STOVEC

